

PROLETAREC

Glasilo Jugoslovsanske Socialistične Zveze

STEV.—NO. 981.

CHICAGO, ILL., 1. JULIJA (JULY 1), 1926.

LETO—VOL. XXI.

Upravništvo (Office) 3639 WEST 26th ST., CHICAGO, ILL.—Telephone Rockwell 2864.

J. S. Z. OD PRVEGA DO ŠESTEGA ZBORA.

Šestnajst let je minilo od prvega zbora JSZ. — Dne 3. julija bo otvorjen šesti. V tej dobi se je marsikaj spremenilo v ameriški delavski javnosti. Zgodovina našega gibanja bi obsegala veliko knjigo. In bila bi zelo zanimiva ter poučna knjiga.

Organizirano socialistično gibanje med našim delavstvom sega 25 let nazaj. Bilo je majhno in brezvplivno v početku. Postalo je polagoma močno. Razvilo se je v vodilno telo v jugoslovsanski javnosti, posebno v njenem slovenskem in hrvaškem delu.

L. 1906 so ameriški jugoslovsanski delavci dobili prvi socialističen list — Proletarca. Že pred tem so nekateri napredni delavci poskusili zgraditi delavsko glasilo in ustanovili "Zoro", ki pa ni uspela. "Proletarec" se je pojavil kot socialistični glasnik in to je ostal. Pozdravil je vse zборе JSZ. in vse konference posameznih jugoslovsanskih socialističnih organizacij, ki so pred združitvijo v JSZ. delovale samostojno a vendar sodelovale druga z drugo.

Večina jugoslovsanskih naseljencev je prihajala s kmetov, o socializmu nič poučena, pač pa nahujskana proti socialistom. Bili so pod vplivom šifkartaških, katoliških in napolkatoških listov, lokalnih šifkartaških agentov, župnikov, "tolmačev" in podobnih ljudi. V taki atmosferi so pričeli posamezniki sejati seme socialističnih idej. Težki so bili boji naših pionirjev, ali JSZ. je izšla iz njih zmagovalka. Ugonobila je vodilni vpliv klerikalizma v slovenskih naselbinah, sodelovala in vodila je delo za organiziranje naših naseljencev v unije, v svobodomiselne podporne organizacije, sodelovala je pri agitaciji za gradnjo domov v naselbinah, ustanavljala knjižnice in čitalnice ter negovala vsako prosvetno delo. Zadala je težke udarce "zottiizmu" in vsem organiziranim akcijam prevarantov, ki so goljufali narod. Ali njeno delo še ni in še dolgo ne bo završeno.

JSZ. ima danes pred seboj težko nalogo, pridobiti nazaj hrvaško in srbsko delavstvo, ki je pred nekaj leti tvorilo polovico njenega članstva. Ima nalogo nadaljevati z bojem proti kle-

rikalizmu, ki hoče držati ljudstvo v temi, zato da ga mu je lažje varati in izkoriščati.

Naše ideje imajo danes več pristašev kakor pred desetimi leti, ko je bila JSZ. v članstvu in cirkulaciji svojih glasil najjačja. Danes morajo tudi nasprotniški listi hliniti prijaznost delavstvu, zato da ohranijo naročnike. Z napadi na kapitaliste mečejo čitateljem pesek v oči, da ne spoznajo njihove igre, ki je danes enaka kakor v prošlosti. Razlika je samo, da so pred desetimi leti odprto propagirali za kapitalistične stranke in njihove kandidate, sedaj pa delajo to bolj prikrito.

Pred dvajsetimi leti, prej in poznej, smo imeli mnogo nasprotnikov. In imamo jih danes. Njihov namen je enak kakor v prošlosti. Metode menjajo po potrebah in vetru. V kolikor delavska masa postaja previdnejša, razumnejša in pazljivejša, v toliko tudi spreminjajo svojo taktiko zavajanja. Preje jim tega ni bilo treba. Socialistično vzgojevalno delo jih je prisililo, da morajo bolj in bolj zakrivati svoje prave obraze.

Med najvažnejšimi nalogami JSZ. je poleg razredne borbe prosvetno delo. Čim več ga bo, toliko boljši in večji bodo naši uspehi. Samo razumno, socialistično vzgojeno delavstvo more biti razredno zavedno in sposobno vztrajati v borbi.

JSZ. je vez, ki spaja jugoslovsansko zavedno delavstvo s socialistično stranko. To vez bo v naslednjih letih treba še bolj izpopolniti.

Ameriški kapitalizem je danes izmed vseh najmogočnejši. Velik je po svojem bogastvu, svoji strukturi, ogromnosti in sposobnosti. Obe stranki, republikansko in demokratsko, ki sta v praksi eno, ima popolnoma pod svojo oblastjo.

Razmere v tej deželi se spreminjajo, ker se njeno ekonomsko življenje vstavljuje. Doba pionirstva je domalega izginila. Ameriški delavci nimajo nič več prilike za beg iz mizerije industrialnih središč. Zapad ni več zatočišče nezadovoljnih. Preje, ko je prihajalo leto za letom stotisoče novih naseljencev, so mogli premete-nejši naprej po njihovih hrbtih. Bile so priložnosti za nove trgovce, bose itd. Danes je tega manj in manj. Sin delavca ostane delavec. Iz-

jeme so danes redke. Situacija za poljedelce je vse kaj drugega kakor sijajna. Formirajo se bloki v kapitalističnih strankah za opozicijo proti njim, a je neefektivna. Nastajale so nove stranke in propadale, a pogoji za opozicijo so ostali. Razmere rinejo v ospredje situacijo ki mora dovesti do orientiranja nezadovoljnih množic v stranki s socialističnimi načeli. To ne bo samo stranka propagande, ampak stranka efektivne opozicije. Jedro te stranke v povojih je današnja socialistična stranka. Stotero agitatorjev, ki so bili vzgojeni v nji, deluje v raznih delavskih organizacijah. Ko bo čas ugoden, jih bodo privedli pod njeno okrilje. To ni ugibanje, kajti ljudstvo Zedinjenih držav ne bo moglo dolgo ostati brez MOČNE socialistične stranke.

Ko jo porodi pravi moment, katerega smo poskušali ustvariti l. 1924 a je bil prenačljjen, bo zavel med brezbriznim delavstvom in med tistim ki "čakajo", nov veter. Borci so na straži, delajo in skrbe, da socialistična stranka stoji pripravljena za vsako nalogo.

JSZ. je danes v socialistični stranki vplivna skupina. V močnejši soc. stranki bo tudi ona postala močnejša in vplivnejša. Močnejša stranka pride, in z njo močnejša JSZ. Vsi, ki so v stanju razumeti razvoj, čujejo njene korake.

Vsa važnost je v delu, v duševnem in fizičnem. JSZ. je organizacija dela in delavcev za delavce. Taka bo ostala in se razvijala v tem pravcu. Njen VI. redni zbor ji bo pospešil napredok.

Petnajst milijonov ljudi za konfiskacijo.

Na referendumu v Nemčiji za konfisciranje posestev, katera si laste prejšnji nemški dvori, je bilo oddanih blizu petnajst milijonov glasov in samo nekaj nad pol milijona proti.

Petnajst milijonov je mnogo, a treba bi jih bilo blizu dvajset milijonov, da bi bil zakon sprejet. Glasovali so za iniciativo vsi ki so hoteli, mogli in smeli. In glasovali bi stotisoči drugih, ako bi bile volitve obvezne. Tako so ostali doma, kakor brezbrizneži vedno ostanejo tedaj ko ne bi smeli. Tisočem volilcem gospodarji niso dovolili na volišče. Vsakdo, ki se volitev ni udeležil, je indirektno glasoval proti iniciativi.

Ali petnajst milijonov glasov je vseeno veliko, ako se pomisli, da sta za iniciativo delovali samo dve stranki, in da je sovražna propaganda skušala begati svet s trditvijo, da so v resnici samo komunisti za "konfiskacijo".

Listi v Nemčiji in drugod so rezultat različno komentirali. Kapitalistični so nervozno pisali o petnajstih milijonih in potem veselejše naznanjali, da je nemško ljudstvo priznalo svetost privatne lastnine. Kako bi bilo, *ako bi od-*

ločevala večina oddanih glasov, o tem niso hoteli razpravljati. Odločila je večina neoddanih glasov, in tisti v volitvah navadno ne odločajo.

Bivški nemški dvorjani vzlic "zmagi" niso zadovoljni, ker vedo, da ni bila zmaga. "Svojih" premoženj, ki predstavljajo vrednost \$600,000,-000, ne bodo dobili vseh nazaj. Če bi vlada to zahtevala civilno vojno. Nemci pa niso narod, ki se bi zapletal v civilne vojne, ako se jo more ubraniti. Zato bo vlada predlagala kompromisno pogodbo, s katero bi dobili dvorjani le gotov odstotek "svojih" posestev. Vlada jim je prvotno mislila dati polovicō. Ali ko je videla, da so pristaši katoliškega centra v velikem številu glasovali za konfiskacijo, in ravno tako pristaši demokratskih strank, se bo mogoče sprijaznila z mislijo, da se bi principi zadovolji tudi s 15. odstotki. Mnoga posestva, ki jih principi zahtevajo, so bila tudi pod kajzerizmom smatrana za indirektno državno last, republika pa tudi ne sme popustiti od takega mišljenja. Kar je bilo preje indirektna posest države, mora biti sedaj direktna.

Referendum dne 20. junija je bil zanimiv eksperiment. Pokazal je, da se da vprašanje "privatne lastnine" in s tem privatnih interesov reševati tudi "mirnim potom". Je manj bolečin, manj trpljenja za ljudstvo in na koncu konca boljši uspeh.

Za povečanje "Proletarca".

Meseca marca in aprila so dobili razni listi, pravzaprav razen delavskih vsi listi "podporo" v obliki plačanih novic, člankov in oglasov, katere so priobčevali za razne kandidate republikanske in demokratske stranke. Ta podpora je znašala več milijonov dolarjev. Nekaj stotisoč je odpadlo na neangleške liste.

Zetev za vse take liste bo obnovljena proti jeseni. Volitve se vrše meseca novembra. Aprila so bile samo primarne volitve.

Kapitalisti prispevajo v kampanjske fonde svojih strank tisočake in stotisočake. Zaslužili so jih delavci, toda razpolagajo z njimi drugi. Večina delavcev se tega ne zaveda. Kapitalisti podpirajo časopisje, katerega delavstvo čita. Podpirajo ga z oglasi, in s kampanjskimi oglasi, s prvimi vsaki dan, z drugimi v kampanjah. Gradivo v obliki novic in člankov je nešteto krat navadna plačana reklama.

"Proletarec" je eden izmed onih redkih listov, ki eksistira nad dvajset let, torej od vsega početka, brez kapitalistične podpore. Ves čas se vzdržuje s svojimi regularnimi dohodki in s podporo, ki jo dobi od sodrugov in somišljenikov delavcev.

Sedaj je v teku kampanja za povečanje Proletarca. Prispevki v ta fond prihajajo po do-

larjih in kvodrih. V upravnishva "neodvisnih" listov prihajajo v kampanjah čeki, ki se glase na stotine in tudi na več tisoč dolarjev naenkrat. Odvisno je, kje list izhaja in od njegove cirkulacije. Znano pa je tudi, da dobivajo nekateri neangleški listi v volilnih kampanjah po več tisoč dolarjev "podpore" za svojo podporo gotovim kandidatom. Mnogi izmed teh neangleških listov imajo majhno cirkulacijo, da se ne bi vzdržali niti mesec dni brez podpore od strani trustjanskih oglaševalcev in kampanjskih odborov republikanske in demokratske stranke.

Ne zavidamo jim take podpore. Proletarec je ni še nikoli iskal, kajti ako bi jo, ne bi bil več delavski list, pač pa navadno "neodvisno" glasilo. Bil bi bolj priljubljen med ljudstvom kakor je danes, vzlic temu ne bi bil list "od ljudstva za ljudstvo".

"Proletarec" ostane kar je bil in za kar je bil ustanovljen: socialistično glasilo. Potrebujemo ga takega kot je, in pri tem VEČJEGA KOT JE.

Delujte, da zberemo čim prej potrebno vsoto v fond za njegovo povečanje, in da ga RAZŠIRIMO kakor tak list kot je "Proletarec" ZASLUŽI.

Meyer Londonova zapuščina.

Iz New Yorka poročajo, da je zapustil pokojni socialistični voditelj Meyer London samo \$4,000 imovine, ki jo dobila njegova soproga in hčerka, kakor se glasi oporoka. Sodrug London je bil ubit v avtomobilski nezgodi dne 6. junija. Mala zapuščina je iznenadila newyorške kroge, ker so domnevali, da ima London precej veliko premoženje.

Njegov brat Horace London, ki je bil Meyerjev drug v odvetniškem poklicu skozi petnajst let, je pojasnil, da je pokojnik večino svojih dohodkov prispeval za socialistične aktivnosti in v dobrodelne namene. Dasi je imel veliko pravniškega posla, so bili njegovi dohodki manjši kot se je v javnosti domnevalo, kajti mnoge pravne zadeve je prevzel brezplačno, ker je rad pomagal ubogim.

Ako bi bil London bizniški advokat, bi s svojim talentom spravil skupaj premoženje vredno par sto tisoč dolarjev. Tako pa je London socialist delal za ljudstvo kot socialist in kot odvetnik. Zapustil je ženo in hčer brez premoženja, vzlic temu znata obe ceniti velike zasluge pokojnika, ki ni bil samo borec ampak človek. Ni čuda, da ni imel v New Yorku še nihče takega pogreba kot ga je imel Meyer London. Ni bil pompoz, kajti v pompu je bilo v New Yorku nešteto "lepših" pogrebov. Ali udeležilo se ga je okrog pol milijona ljudi — ljudi ki so razumeli da se je poslovil od sveta človek ki je vse življenje delal za ljudstvo.

Kaj se je zgodilo s Coolidgeovo popularnostjo?

Sedanji predsednik Coolidge je po volitvah 1. 1924 zaslovel kot eden najpopularnejših ameriških predsednikov v poslednji dobi. Roosevelt je bil popularen, ampak v primeri s Coolidgeom, — well, Coolidge je naravnost oboževan! Vse časopisje, kakor da je najeto (bilo je najeto) je slavilo njegovo preprostost, njegovo čednost, njegovo molčečnost ("dober" ameriški predsednik mora biti molčeč), in ljudje so ga res pričeli oboževati. Novembra 1924 so ga izvolili za predsednika s tako veliko večino, da je bil vsak dvom o njegovi popularnosti izključen.

Niti dve leti po volitvah, pa že ni več Coolidgeove legendarne popularnosti. Pravi: "To in to želim," pa mu odrečejo, bodisi kongres, bodisi volilci. "Za tega in tega glasujte", pravi indirektno volilcem, in kandidat gre ter vpije, glasujte zame, kajti s tem indorsirate predsednika in njegovo politiko. Volilci gredo in glasujejo ravno obratno kakor svetuje molčeči Cal.

Primarne volitve to pomlad so prinesle poraz marsikakšnemu Coolidgeovemu kandidatu. Senator Pepper v Pennsylvaniji je izgubil bitko; senator McKinley jo je izgubil v Illinoisu; senator Cummins je bil poražen v Iowi; in še nekaj drugih; vsi so stebri politike, ki jo zastopa molčeči Cal.

V Iowi je zmagal na primarnah volitvah Smith W. Brookhart proti senatorju Cumminsu. Oba sta se potegovala za republikansko nominacijo. Oficielna republikanska stranka je Brookharta izključila iz stranke, to je, ni ga hotela več priznati za svojega člana. L. 1924 je dobil nominacijo na republikanski listi za senatorja, in tedaj so "lojalni" republikanci sklenili podpirati demokratskega kandidata Stecka. Brookhart je dobil malo večino, katero pa mu je poseben senatni odsek to leto razveljavil ter proglasil demokrata Stecka za senatorja iz Iowe. Steck je po izreku senatne komisije dobil več glasov kakor Brookhart, toda ker več tisoč republikanskih volilcev ni znalo pravilno glasovati za republikanskega predsedniškega kandidata Coolidgea in za demokratskega kandidata v senat Stecka, so uradniki volišč večino takih glasovnic zavrgli, kar je bilo "v prilog Brookhartu". Da se Brookhartu vzame mandat, so glasovali vsi Coolidgeovi senatorji in skoro vsi demokratje. Da Brookhart ostane senator, so glasovali samo najtrdnější progresivci obeh strank. Republikanske in demokratske stranke ob tej priliki sploh ni bilo, kakor jih ni nobenkrat, kadar se gre za stvari načelnega značaja.

Sedaj, ko je ljudstvo države Iowe izreklo, da hoče Brookharta in ga nominiralo na republikanski listi, je stara garda zopet vznemirjena. Toliko se je trudila za Cumminsa, toliko potrošila v kampanji, sedaj pa ji ne preostaja drugega kakor da se zopet izreče — za demokratskega kandidata. Časopisje je že pričelo objavljati vesti, da je Brookhart postal cel socialist in da propagira pristne socialistične ideje. Republikanska stranka, ki ljubi deželo in njeno zastavo, ki so ji interesi Zedinjenih držav čez vse drugo, ne sme dopustiti, da bi prišel v senat socialist Brookhart. Zato bo treba najti izhod, in če ne bo drugega, bo indorsirala demokratskega kandidata, kakor ga je 1. 1924.

Počasi se na ameriškem političnem obzorju vendarle jasni in "progresivci" se bodo morali odločiti za jasnejšo pot. Ni drugače, čas jih sili.

PREGLED DOGODKOV.

Inozemstvo.

Briandov deseti kabinet.

Francoski državnik Briand je ministerski predsednik po poklicu. Sredi junija je podal resignacijo, ali ker Herriot in nihče drugi ni mogel sestaviti vlade katera bi imela v zbornici vsaj nekaj časa večino, je bila naloga zopet poverjena Briandu. Sedaj je desetič ministerski predsednik. Joseph Caillaux je novi finančni minister in podpremier. Ker je finančni problem Francije danes izmed vseh najtežji, je portfelj finančnega ministra najvažnejši. Caillaux je bil med vojno proglašen za neelojalnega, ker je propagiral sporazum z Nemčijo. Bil je obsojen radi "veleizdaje" in izključen iz francoske politične javnosti. Herriotova vlada mu je izposlovala pomiloščenje in vrnil se je triumfalno, kajti o njegovem takratnem stališču vlada-jo danes v Franciji drugačni pojmi. Edini ki ga še vedno smatrajo za veleizdajalca so skrajni nacionalisti, in če ne bi bili slednji politično in propagandistično močna stranka, bi bil danes Caillaux ministerski predsednik.

Poplave in potresi v Evropi, Afriki in Ameriki.

V Transylvaniji, Rumunija, je povodenj napravila ogromno škodo. V neki vasi blizu Joena je prebivalstvo hitelo v cerkev, kjer je molilo v strahu pred naraščajočo povodnjo, katera je zalila vso vas in prišla do cerkve. Ker je bila slaba, se je vsled vodnega pritiska zrušila in pokopala moleče ljudi pod seboj. Okrog sto je bilo ubitih in mnogo ranjenih. Tudi v drugih vaseh je zahtevala več človeških žrtev. Velike povodnji so bile koncem junija ob rekah Elba, Oder in Rena v Nemčiji. Mnogo ljudi je utonilo. Škoda znaša okrog \$200,000,000. Povodenj v Leonskem distriktu v republiki Mehiko je povzročila občutno škodo. Voda je predrila nasipe in zalila vasi ter stotine ljudi.

Potres na otoku Rhodes v Egejskem morju je porušil nad dva tisoč hiš. Otok spada po svetovni vojni Italiji. Preje je bil turški. Prebivalci so večinoma Grki. Potresni sunki so se čutili po vsem Balkanu, v mali Aziji in Egiptu.

Boj v angleški konservativni stranki radi Rusije.

Skupina angleške konservativne stranke katero vodijo lordi Birkenhead, Churchill in William, je dne 15. jun. prišla pred kabinet z zahtevo, da predloži parlamentu predlog za pretrganje diplomatskih stikov s sovjetsko Rusijo. Zmagala je Baldwinova struja, ki želi biti z Rusijo v diplomatskem prijateljstvu radi trgovinskih ozirov. Spor je nastal v glavnem radi sovjetske propagande v angleških pokrajinah Azije in radi podpore ruskih delavcev angleškim stavkarjem. Ramsay MacDonald je v imenu delavske stranke zahteval v parlamentu od tistih članov vlade ki pravijo da podpora stavkarjem v Angliji ne prihaja od ruskih delavcev ampak od ruske vlade, dokaze za njihove trditve. Izgovorili so se po ovinkih in niso prinesli dokazov.

Socialistične zmage v Nemčiji.

Volitve v mecklenburški-schwerinski deželni zbor so prinesle veliko zmago socialistični stranki. Število

njihovih mandatov je naraslo od 15 na 20; nacionalisti so imeli v prejšnjem 19 in v sedanjem 12 mandatov. Nazadovali so za sedem sedežev; komunisti so nazadovali od 9 na 3, ekstremno nacionalistična reakcionarna stranka od 12 na 5. Deset poslancev so dobile razne manjše stranke. Novi deželni zbor ima 50 poslancev; prejšnji jih je imel 64. Socialistična zmaga je vsled tega toliko večja.

Zarote proti diktaturi v Španiji.

Španija, katero vlada diktator Primo Rivera, ima tako blažene čase, da želi špansko ljudstvo spremembe. Želi jo tako zelo, da so drznejši krogi pričeli snovati tajne organizacije, ker javne niso dovoljene, za boj proti diktaturi. Primo Rivera se je zbal in dal aretirati več sto oseb, med njimj mnogo socialistov. Vsi liberalni elementi zahtevajo ukinjenje diktature, sklicanje državnega zbora ter ustavno vlado.

Korupcija v krogih italijanskega fašizma.

V Parmji, Florenci, Genovi in par drugih mestih so prišli na sled veliki korupciji, v katero so zapleteni visoki fašistični poglavarji. Gre se za pet milijonov dolarjev, ki so si jih fašistični stebri prilastili v propadli agrikulturni banki v Parmji. Tajnik fašistične stranke obljubuje, da bo vlada krivce "strogo" kaznovala. Kako kaznuje svoje ljudi, je pokazala v slučaju obravnave proti morilcem socialističnega poslanca Matteottija.

Anton Nemeč in Nikola Čeidze.

Dne 29. maja je umrl v Pragi češki socialist Anton Nemeč v starosti 68 let. Bil je urednik socialističnega dnevnika "Pravo Lidu" od l. 1897. Pred tem je urejeval socialistične Delničke Listy na Dunaju. Socialno demokratična stranka ga je l. 1923 izvolila za svojega častnega predsednika, kajti Anton Nemeč je eden največjih in najzaslužnejših socialistov na Češkem in v bivši Avstro-Ogrski. Imel je velikanski pogreb, kate-rega so se udeležili zastopniki vseh večjih delavskih strank v Evropi. Delavstvo se je poslovilo od njega s petjem Internacionale. Ob krsti so govorili zastopniki češkega in drugega socialističnega delavstva.

Iz Pariza poročajo o smrti georgijskega socialista Nikola Čeidse-ja, ki si je sam pretrgal nit življenja. Čeidse je bil ustanovitelj in pionir v georgijskem in ruskem socialističnem gibanju. L. 1917 je bil z drugimi revolucionarji na čelu revolucije, ki je strmoglavila carizem. Nato je postal predsednik georgijske republike, katero so izrabljale velesile v svojih intrigah proti sovjetski Rusiji. Georgijski socialisti so hoteli demokratično ljudovlado, a bili so med dvema ognjema in podlegli. Čeidse je bil mnogo let član dume. V ruskem revolucionarnem gibanju je bil vsa leta v ospredju. Poslednja leta je živel v Parizu.

Mednarodni kongres socialistične mladine.

Socialistično gibanje med mladino v glavnih evropskih deželah se razveseljivo razvija. V Amsterdamu se je vršil mednarodni kongres socialistične mladine, katerega se je udeležilo pet tisoč mladeničev in deklet iz raznih dežel. Vršile so se impozantne manifestacije; rdeča bandera in zastave so se vile po ulicah in po

zdravljale goste iz oken hiš. Mnoge mladinske in druge godbe, pevski zbori in delavska telovadna društva so sodelovala. Tudi iz Zedinjenih držav, kjer je socialistično gibanje med mladino komaj v povojih, je bilo nekaj gostov na amsterdamskem kongresu.

Po Ameriki.

Magnus Johnson kandidat za senatorja v Minnesoti.

Pri primarnih volitvah meseca junija je dobil senatorsko nominacijo na listi farmerske-delavske stranke bivši senator Magnus Johnson. Zmagal je s 4,000 glasovi večine. Bitka novembra za senatorski sedež bo med njim in republikanskim kandidatom.

\$1,650,000 kampanjskih stroškov za Pepperjevo listo.

Nekatere države imajo zakon, ki zahteva, da mora vsak kandidat, in vsaka stranka gotovo dobo po volitvah sporočiti pristojnemu uradu, koliko so potrošili v kampanji. Ena teh je tudi Pennsylvanija. Pepperjev kampanjski odbor je dne 17. junija sporočil, da je v agitaciji za svoj "tiket" potrošil \$1,620,000.

Za pomoč stavkarjem v Passaicu.

Delavstvo v Passaicu, ki je na stavki že štiriindvajseti teden, se junaško drži za svoja prava. Borba je težka, ker imajo kompanije na svoji strani vse oblasti. Razen tega trustjani nimajo pred seboj vsakodnevnega problema, kje dobiti sredstva za prebrano. Nad 16 tisoč delavcev, njihovih žen in otrok, je prizadetih vsled stavke, katero vodi odbor enotne fronte. Kapitalisti so stavko razkričali za komunistično "vežbanje za revolucijo". V resnici so kapitalisti v tem slučaju najboljši propagatorji za revolucijo, kajti v takih razmerah kakršne vladajo v tekstilni industriji, delavstvo ne bo moglo večno trpeti. Med drugimi sodeluje s stavkarji tudi Liga za industrialno demokracijo, katera je socialistična ustanova pod vodstvom Norman Thomasa. Stavkarji dobivajo v denarju, živilih in drugih potrebščinah okrog 15 dolarjev tedenske podpore. Na seji odbora za pomoč passaiskim stavkarjem sta podala obširno poročilo Norman Thomas in Elizabeth Gurley Flynn o situaciji v stavkovnem okrožju. Apelirata na unije, naj podpro svoje tovariše na stavki, katera je nastala vsled neznosnih razmer, ne pa vsled propagande kake komunistične stranke.

Stavkarji so dobili nekaj podpore tudi iz drugih dežel, ali ne iz Rusije, dasi bi bila iz Rusije ravno tako poštena kakor od neruskega delavstva. Večinoma so jo dale unije. Dolžnost vsega ameriškega delavstva je, da nakloni stavkarjem v Passaicu vso mogočo pomoč. Plača povprečnega delavca v tekstilni industriji v Passaicu je \$1,200 na leto. Pri takih dohodkih ni bilo mogoče hraniti za "deževne dni", zato je pomoč še nujnejša.

Sacco in Vanzetti v borbi proti smrtni obsodbi.

Imena Bartolomeo Vanzetti in Nicola Sacco sta v zadnjih letih postala znana vsemu delavskemu svetu. Pred šestimi leti sta bila obsojena na smrt za roparski umor, katerega nista izvršila. Kapitalistično sodišče se je oziralo na gotove okoliščine in brez vsakih dokazov obsodilo v smrt človeka, katerih edin dokazan

"zločin" je bil, da sta radikalna agitatorja. Zagovorništvu in delavstvu se trudi vseh šest let, da ju osvobodi ječe in vislic. Dokazuje in dokazuje, uspeh pa je le v tem da se z usmrtnitvijo odlaga. Sedaj ima zagovorništvu nove dokaze, da umora in ropu nista izvršila Sacco in Vanzetti, da sta se tisti čas nahajala daleč od kraja umora, in da so zločin izvršili člani Morellijeve "gange", katere poklic so bili ropi in roparski umori. Nadaljne dokaze predloži zagovorništvu sodišču z zahtevo za novo obravnavo.

Važna konvencija newyorških socialistov.

Konvencija socialistične stranke države New York, ki se vrši v New Yorku dne 3. — 4. julija, bo imela pred seboj važen spored, nanašajoč se v glavnem na sodelovanje z delavskimi skupinami v volilni kampanji to leto. Socialistični lokali iz vse države bodo zastopani s svojimi delegati.

Nekdanje svobodomiselno "glasilce" o tem in onem.

Nekdanje svobodomiselno glasilce pravi "Proletarcu" glasilce; vsake kvatre pride namreč k "G. S." nov urednik, ki je največkrat, kakor tokrat, Zvonko neslavnega spomina. Zvonko prinaša čestitke onim okrog "Radnika", ker so mu v marsičem sorodni. Želi jim uspeh v boju proti "Proletarcu". "Gliha vkup štrih". Bili so v službi pri "farjih" in svobodomislecih, zajemali so iz sklade črno-žolte propagande in bili deležni Zottijevih prigoljufanih dolarjev, sedaj pa so "progresivci".

Svobodomiselno "glasilce" priobčuje "članke", katere Zvonko oglašja celo na prvi strani, dasi bi bili mnogi bolj na mestu tam kamor tudi cesar peš hodi.

Izrekel se je za progresivno stranko ter napisal članek, ki se pričinja:

"LaFollettova skupina tvori jedro ameriške progresivne stranke. Progresivci so nam najbližji po svojih političnih smernicah med vsemi ameriškiimi strankami, ki imajo besedo v zveznem kongresu, pa bodi to v postanski zbornici ali pa v senatu. Njihni politični smotri se še najbolj strinjajo z našimi . . ."

Zvonko je torej prijadral v "progresivno stranko", in LaFollettova skupna tvori "njeno jedro". Kje neki je Zvonko bil pred tistim dnevom ko je svetu razkril, da LaFollettova skupina tvori jedro progresivne stranke? Nekje so mu "zavdali", pa se mu je zbledlo. Mogoče bo pomagalo sledeče pojasnilo:

Pokojni senator LaFollette, oče sedanjega, se je l. 1924 izjavil proti republikanski stranki in kandidiral za predsednika na listi socialistične, farmerske-delavske in progresivne stranke. Izrekel se je za ustanovitev federativne stranke ameriškega ljudstva, ako bodo volitve novembra 1924 pokazale, da je čas za ustanovitev tukaj. Volilni rezultat ga je razočaral, kajti kandidat najbolj korumpirane administracije v zgodovini Zedinjenih držav je bil izvoljen z ogromno večino, on pa je dobil le okrog pet milijonov glasov. Konvencija KPPA. za ustanovitev namerovane stranke se je vršila februarja 1925 v Chicagu. Zastopniki unij so porazili predlog sodrugov Debsa in Hillquitta ter se odločili nadaljevati "nestrankarsko" politiko. Srednja struja, ka-

teri je stal na čelu predsednik unije strojnikov W. Johnson, je ustanovila progresivno stranko, katera je po LaFollettovi smrti največ na papirju. Mladi LaFollette je osvojil program svojega očeta iz leta 1920 in 1922, ne pa programa iz leta 1924, s katerim je resnično odstopil iz republikanske stranke in jo proglasil za stranko korupcije in reakcije. Mladi senator LaFollette je priznan član republikanske stranke. Njegova skupina ne tvori nikako "jedro".

Toliko uredniku "Glasu Svobode" v pojasnilo, da bo imel nekoliko pojma o tej stvari. Če želi več informacij, mu jih bodo dali radevolje, ker želimo da se tu tudi on kaj nauči. Boljše je namreč imeti razumnega kakor nevednega nasprotnika.

Glede "striženja" je priobčil notico, v kateri pravi, da "glasilce" prevaja iz listov, kakor je npr. Nation. Nihče v našem uradu ne dobiva revije Nation. Uredništvo Proletarca ne "prepisuje" članke, kakor domnevajo "uredniki", katerim so škarje glavno uredniško orodje.

Na prvi strani je priobčil notico pod naslovom "Proletarec se izmišlja in laže", češ, Zvonček je pribingljal v naše uredništvo ker smo ga potrebovali, ne zato ker se nam smili. Absolutno! Ko ga niste "potrebovali", ste ga brcnili. Ne samo enkrat. Ko se vam je zadnjič zameril zato ker je za časa konvencije SSPZ, pokleknil pred F. Somraka ter postal nelojalen gotovi "kliki", ste mu pred nosom zaprli vrata, ter rekli: "Naš list ti ni več odprt." Sedaj mu je zopet "odprt".

Prav gotovo ne bi zapravljali prostora s tem, če se nam ne bi zdelo, da je te vrste polemika včasih dobra zato, ker služi več ali manj v pouk in zabavo.

Lastništvo "G. S." je "dostojanstveno" napisalo, "da se je Proletarec po svoji stari babji navadi v zadnji številki obregnil ob osebo sedanjega urednika 'Glasu Svobode'." Ne pove pa imena sedanjega "urednika", in že ve zakaj. Ime "sedanjega" urednika je bilo že večkrat zamolčano, ker je pač "preslavno" za javnost. Kar se tiče "babje navade", naj bo blagohotno omenjeno, da "lastniki" Proletarca niso izgubili še nikoli nobene tožbe vsled obrekovanja in kraje časti, medtem ko so lastniki "G. S." v vsakem sodnem sporu s tožitelji katere so obrekovali morali priznati, da so namenoma in iz hudobnosti lagali in obrekovali.

Srednjeveški duh na srednjeveškem kongresu.

Ceremonije oficialnega evharističnega kongresa so končane, a nadeljevale so se neuradno še nekaj dni. Mnogi visoki cerkveni dostojanstveniki so nastopili v raznih krajih na cerkvenih slovesnostih. Izmed Slovencev je dospelo na ta zbor par škofov, več duhovnikov in nekaj romarjev. Kot narodnostna skupina v širšem krogu niso prišli v poštev; slovenski ameriški duhovniki so tako malo "izobraženi", da nimajo pri svojih škofih nikakega ugleda, in ker ga nimajo oni, tudi starokrajским gostom niso mogli preskrbeti kričavega sprejema in reklame. Brez dobrih "press agentov" ne gre, slovenski župniki pa niso "press agentje", razen kakšnega Černeta, ki pa ne seže dalj kot v "A. S."

Češki duhovniki so poskrbeli, da so dobili njihovi "sobratje iz domovine" precej pozornosti v tukajšnjem časopisju. Ampak Čehi se na "publicity" tudi

boljše razumejo. Poleg tega so dobri "politikanti" in trgovci. Pobožni so le, če jim nese.

Zelo "lepo" je bil pozdravljen španski kardinal Casanova. Ko je prišel v vestibul hotela Vanderbilt v New Yorku, v katerem so se ustavili tudi drugi kardinali na potu v Chicago, je prišel k njemu španski poslanik iz Washingtona, poklenil h kardinalovim nogam ter mu poljubil roko. Tudi drugi prominentni lajiki so se drenjali, da dobe blagoslov, ali da postanejo deležni milosti poklekiniti k nogam tega ali onega kardinala. Vmes pa so se prerivali reporterji in časniški fotografi.

Omenjenega španskega kardinala so vprašali: "Koliko je v Španiji katoličanov?" Casanova se je nasmešnil in dejal: "V Španiji so vsi katoličani."

Govoril je resnico, kajti Španiji se prodobro pozna, da so vsi njeni stanovniki katoličani. Vsi sicer niso, ampak onih ki niso je tako malo, da deželi, ki se koplje v morju neznanja in bede, ne morejo pomagati.

Socialistična kampanja v Californiji.

Socialistična stranka v Californiji bo letošnje volilno kampanjo izrabila za socialistično propagando in za pojačanje stranke kolikor ji bodo dopuščale njene moči. Najtežji problem naših organizacij so gmotna sredstva. V kapitalističnem morju, kjer je vse prežeto s korupcijo, se more priti do mase z govorniki, tiskano besedo in kino-slikami. To stane, veliko stane. Kapitalistični interesi dajo v agitaciji za svoje kandidate kolikor sem jim zdi potrebno, — od stotisoč do milijon dolarjev in več.

Socialistična stranka v Californiji je na svoji konferenci zaključila zbrati kampanjski fond \$5,000, kar bo pokrilo glavne kampanjske izdatke in tiskovine. Kapitalistične bodo porabile par sto tisoč. Socialistični agitatorji ne agitirajo zato ker so plačani (niso plačani), ampak ker verujejo v stvar za katero agitirajo, in ker vedo, da se bore za resnico in pravico. Prepričani so v zmago socializma, zato agitirajo in zato prispevajo kolikor jim dopuščajo skromni dohodki.

Upton Sinclair, znani socialistični pisatelj, je kandidat californijske soc. stranke za guvernerja. Lena Morrow Lewis, tajnica soc. stranke v Californiji, kandidira za podguvernerko. Walter Thomas Mills, ki je bil nominiran za kandidata v zvezni senat, je obolel in odstopil od kandidature. Stranka bo nominirala drugega na njegovo mesto.

Socialistična stranka ima v Californiji 47 postojank (lokalov) v raznih krajih države. Urad državne organizacije soc. stranke je v San Franciscu, kjer izhaja tudi socialistični mesečnik "Labor World".

Čikaške unije ustanovile stavbinsko društvo.

Pod pokroviteljstvom stavbinskih in drugih unij v Chicagu se je ustanovilo stavbinsko in posojilno društvo, katerega namena je graditi stanovanjska poslopja in jih oddajati delavcem proti odplačevanju na nižje obresti kakor jih zahtevajo druga stavbinska društva. Vsa poslopja te korporacije, ki se imenuje Illinois Federation Corporation, bodo gradili samo unijski delavci z unijskim stavbinskim materialom. Urad korporacije je v zgradbi Unity v Chicagu.

GLASOVI IZ NAŠEGA GIBANJA.

DŌPISI.

ŠESTA KONFERENCA J. S. Z. V OHIJU ZA PROSVETNO DELO.

CLEVELAND, O. — Šesta ohijska konferenca JSZ., ki se je vršila dne 20. junija v tem mestu, je sprejela mnogo važnih sklepov, med katerimi glavni je, da bo sistematizirala prosvetno delo. V ta namen je izvolila odbor treh članov, v katerem so sodrugi J. Siskovich, L. Beniger in Anton Garden. Vsi trije imajo višjošolsko izobrazbo in so aktivni v delavskem gibanju.

V jeseni bomo zopet organizirali veliko kampanjo kakor prošlo jesen, v kateri je JSZ. v Ohiju narasla za osem novih klubov. Ako mogoče, bomo dobili agitatorja za to priliko iz centrale JSZ.

Konferenco je otvoril s. J. Presterl. Zastopani so bili klubi iz sledečih naselbin: Cleveland, Barberton, Collinwood, Neffs, Glencoe in Girard. Šest klubov je sporočilo, da jim radi finančnih težkoč ni mogoče poslati delegata. Razen klubov so bila zastopana sledeča društva Izobraževalne akcije JSZ.: št. 5, SNPJ., Cleveland; št. 48, SNPJ., Barberton; št. 142 SNPJ., Collinwood; št. 147 SNPJ., Cleveland; št. 20, SSPZ., Cleveland. Društva št. 257 in 477 SNPJ. sta tudi sporočila, da sta izvolila delegate, toda konference se niso udeležili. Iz Warrena je bil navzoč s. Kotar. Vseh zastopnikov je bilo trideset; konferenca je bila torej reprezentativna, ker je bilo na nji zastopanih velik del organiziranih slovenskih delavcev v Ohiju.

Predsedoval je s. Siskovich. Zapisnik je vodil s. Jauch. Konferenca je ves zborovalni čas *praktično* porabila. Zborovala je vzorno in razprave so bile stvarne. Eden najdalekosežnejših sklepov, kot rečeno, je ustanovitev odbora, katerega funkcija je voditi izobraževalno delo med našim delavstvom v Ohiju. Kako razširiti naše liste in literaturo, je bilo važno vprašanje pred konferenco. Največ paznosti smo posvetili "Proletarcu", kajti vsi želimo, da se ga razširi ne le v Clevelandu ampak v vseh naselbinah v Ohiju in drugod. Želja nas vseh je bila, da se Proletarca čim prej poveča, in v ta namen je konferenca prispevala \$15, še več kot toliko pa se je nabralo prejšnji večer na priredbi kluba št. 27. V razpravi o Proletarcu je prišlo na dnevni red tudi vprašanje oblike. Nekateri so izražali mnenje, da bi bila oblika časopisa za Proletarca boljša kakor oblika revije, in v tem mnenju jih je podpiralo precej sodrugov. Protj spremembi so v glavnem govorili sodrugi Petrovich, Garden in Žlemberger, ki so dokazovali da oblika sama na sebi ne dela razlike, in zato bi bilo neumestno jo spreminjati. Da se pronajde mnenje večine navzočih, je s. Žlemberger predlagal, naj se uvede o vprašanju forme "slamnato glasovanje". Sugestija je bila osvojena in večina se je izrekla za spremembo oblike našega glasila. Ker zaključek ni bil sprejet v obveznem smislu, tudi ne predstavlja stališča konference. Pač pa je bil potem sprejet predlog, da se to stvar prepusti v reševanje VI. zboru JSZ. v Chicagu brez naših nasvetov, in delegat ohijske konference naj nastopa kakor se mu bo zdelo najboljše v interesu lista.

Veliko smo razpravljali tudi o agitaciji soc. stran-

ke v Ohiju z ozirom na jesenske volitve. Ker je socialistična stranka radi razkolov in progonov, kateri so jo v tej državi docela oslabili, izgubila pravico do svoje rubrike na glasovnici, je treba dobiti najmanj 21,000 podpisov, ako jo hoče dobiti nazaj. Socialistična konvencija ohijskega dela stranke je nominirala kandidate in sklenila iti v kampanjo za nabiranje podpisov ter potem podvzeti čim živahnejšo kampanjo. Ravno v tej razpravi se je poudarjalo važnost vzgoje, kajti če bi bilo delavstvo pravilno vzgojeno, bi reakciji in provokatorjem ne bilo mogoče oslabiti soc. stranke tako zelo kakor so jo.

Šesta konferenca je bila ena izmed najživahnejših kar smo jih imeli dosedaj. V odbor Konference so izvoljeni: Anton Garden, tajnik, in Jos. Presterl, pomožni tajnik ter organizator. V nadzornem odboru so Beniger, Jankovich in Zorko. Člane prosvetnega odseka sem omenil v uvodu. Prihodnja konferenca se bo vršila v Warrenu. Na VI. rednem zboru JSZ. bo ohijsko konferenco zastopal njen pomožni tajnik s. Presterl.

V soboto dne 19. junija je klub št. 27 priredil v prid konference banket, o katerem rečem isto kot o konferenci: bil je uspešen. Udeležba je bila dobra, zabava neprisiljena, pogovori stvarni. Počasi, pa sigurno, gradimo našo stavbo, katera bo varnejša pred viharji kakor je bila v prošlosti, in zato tudi učinkovitejša. — *Pik.*

KAJ SE DELAVCI LAHKO NAUČE IZ WEST-VIRGINSKE STAVKE.

STAR CITY, W. VA. — Sodnik LaSalle je v zadevi stavkujočih premogarjev v West Virginiji stopil odločno na stran kompanij. Ni se jim treba držati pogodb, ki jih sklenejo z unijo, ako se jim morejo izogniti, je kapitalistična morala in morala kapitalističnih sodnikov.

Vsakdo, ki zasleduje politično življenje v Zedinjenih državah, je lahko naprej vedel, kakšen bo odlok sodišča v sporu med unijo in kompanijami. Kompanije so kršile pogodbo. Sodišče je na podlagi tehničnih "nejasnosti" v določbah pogodbe pronašlo, da za kompanije ne morejo biti obvezne, ker ni nikjer določeno povedano, da so zanje obvezne, in da so jih v resnici sprejele.

Tisti, ki danes najbolj kriče proti sodniku v Morgantownu, so mu pomagali pri zadnjih volitvah do sodniškega stolčka. Socialistična stranka v W. Virginiji je imela popolno listo kandidatov. Socialistični govorniki so razlagali delavstvu, kaj ima pričakovati od sodnikov in drugih uradnikov, ako jih izvolijo na listo kapitalističnih strank. Če bi bili delavci pametni, bi jim sploh ne bilo treba pripovedovati, kajti skušenj imajo cele gore. Pa so šli in glasovali kakor so jim priporočali stoođtotni kapitalistični interesi. Sedaj se jeze nad sodnika, ker izvršuje ukaze svojih gospodarjev. Pomagali so splesti bič ki jih tepe, in sedaj se togote nad njim, ker jih ne boža. Ali biči niso napravljani za božanje.

Socialistična stranka se bori že dolgo vrsto let, da obrne pozornost ameriškega delavstva na delavske in-

terese. Tisočero agitatorjev in borcev se je tekom desetletij žrtvovalo temu delu. In ko je izgledalo, da smo na pragu zmagovanja, so se pričeli v raznih krajih pojavljati pred vojno ekstremisti v boju proti soc. stranki, najprvo pod firmo I. W. W. in potem pod firmo komunističnih strank. V obeh gibanjih so bili večinoma poštenjaki. Ampak "ekstremno" radikalni "voditelji" so mnogokrat v službi privatnih interesov. Ne samo enkrat so kapitalistični politiki preprečili s pomočjo najetih "radikalnih ekstremistov" socialistično zmago. Ravno ko se je ameriško delavstvo pričelo zavedati važnosti glasovnice, so prišli "komunisti" s svojo propagando, da "glasovnica nič ne velja". Kapitalisti trošijo milijone v volilnih kampanjah, da pribore z denarjem zmago svojim favoriziranim kandidatom, "ekstremisti" pa so rekli, da se z glasovnico nič ne doseže. Kapitalisti so ž njo dosegli kar so hoteli, delavci pa strme in — se jeze. Danes so "komunisti" zopet spoznali važnost glasovnice in propagirajo masno stranko ter sodelovanje v volilnih borbah, ker najbrž niso več toliko pod vplivom najetih provokatorjev.

Politična moč v W. Va. je v rokah kapitalističnih strank. Ako bi večina volilcev delavcev in farmerjev hotela, bi bila v rokah ljudstva, in tedaj bi sodniki ter zakonodajci odločevale v prilog ljudstva in proti izkoriščevalcem.

Apeliram na unijske uradnike lokala v Scots Runu, da vpoštevajo ta neizbrisljiva dejstva in se izrečejo za kooperacijo s socialistično stranko. V jeseni bodo volitve. Če bo delavstvo solidarno, če bo glasovalo za SVOJE kandidate in s tem za svoje interese, bo tudi v W. Virginiji zavladalo ljudstvo in pomelo z reakcijo.

Nekateri kriče, kolnejo in preklinjajo kapitaliste. Nič ne pomaga. Ako se ne lotite organizatoričnega dela, ako ne širite našega časopisja, ako ne sodelujete s socialistično stranko, je vse vaše kričanje glas ki ga nihče ne vpoštevaja. Je kakor strašilo, ki nikogar ne straši.

Tooliko sem hotela napisati o sedanji situaciji v stavkovnem okrožju W. Virginije. Rada bi, da bi imeli v vseh krajih močne postojanke soc. stranke, da bi mi vsi nastopali kot socialisti, ampak danes so to v glavnem še želje. Tudi tu smo imeli klub, pa je že skoro izbrisan. Člani so se razšli, in to je vzrok, da gineva.

Pozdrav zavednemu delavstvu, in posebno še prejšnjim članom kluba št. 228, JSZ., kateri so sedaj raztreseni vsemkrižem Amerike. Upam, da vsi, vsaki v "svojem" kraju, vršite svojo dolžnost.

In končno, pozdrav VI. rednemu zboru JSZ.

Rosa Selak.

MRAZ, KATOLIŠKO RAČUNANJE, KONGRES ITD.

CHICAGO, ILL. — V Chicagu smo imeli hladno vreme do zadne nedelje, ki pa tudi ni bila vroča. V tem hladu človek ne ve, ali je jesen ali zima. Gledamo v pratiko, kjer kažejo gotova znamenja, da bo danes vroče, jutri še bolj in tako naprej, a v resnici smo imeli skoro vso pomlad dan za dnem mraz.

Vzlic temu smo ponosni in zadovoljni, kajti naše mesto je drugo najbogatejše in drugo največje v Ameriki. Šteje z okolico štiri milijone ljudi, kot pravijo tisti ki se ukvarjajo s statistikami.

Ali prijatelji, Chicago je dne 20. junija narasla za cel milijon prebivalcev (pa ne muh in mušic, ampak

ljudi, pravih ljudi.) Prišli so na evharistični kongres. Mnogi ne vedo, kaj je evharistija, in mislijo, da je evharistični kongres ime tjavendan. Po slovensko bi se temu zborovanju reklo "kongres svetega rešnjega telesa" ali nekaj podobnega. Samo katoličani, a ne vsi, verujejo, da je v hostiji živ Kristus in da z njo zavžiješ kri in meso resničnega Krista. Druge krščanske konfesije nimajo vere v take bajke in zato tudi nimajo evharističnega pompa ter drugih neumnosti, ki jih danes noben količjak razumen človek ne more več verovati.

Ne vem, če je bilo v Chicagu tisti dneve res milijon zunanjih romarjev. Tisti ki mislijo da je treba zmeraj resnico govoriti, pravijo, da so se sveti katoliški možje pri štetju zmotili. Število zunanjih katoliških gostov je bilo veliko veliko manjše kot milijon in veliko manjše kot pol milijona. Ampak saj veste: šest dni je pred Bogom kakor milijon let... Zato morate šteti po katoliški računarki takole: V Chicago je priromalo okrog 28 Jugoslovanov iz "domovine" (hvalili so vsaki svojo). To po katoliškem računanju pomeni 2,800, torej skoro polno barko ljudi. Čehoslovakov je prišlo na kongres iz starega kraja kakih dve sto; po katoliškem računanju se to številko pomnoži na 20,000. Enako so pomnožili druge skupine, pa so dobili milijon. Množico pri pobožnostih so v resnici tvorili čikaški in okoliški katoliki, a napisano ni na nobenem, dali je prišel od drugod ali kje iz poljske, slovenske, češke, italijanske in kake druge kolonije v Chicagu.

Gospod pridigar je v cerkvi sv. Štefana dejal, da je romarje na morju varoval sam sveti angel varuh. Sicer so jih nekoliko varovali pomorščaki, ki vodijo ladjo, nekoliko so jih vzeli v varstvo v newyorški luki, ampak angel je bil vedno zraven. Samo na tiste je nekako pozabil, katere so poslali na naseljeniški otok namesto v Chicago, in so jih mogoče že deportirali. Tako daleč romati, pa se potem vrniti ne da bi dosegli cilj, to ni prijetno, pa drag je tak poskus. Nas, ki smo priromali sem za delom, ni nihče varoval. Nismo romarji, pa se niso brigali za nas ne na morju in ne drugje. Angel varuh je nas bil morda žalosten, pa je ostal v starem kraju.

"Dobro je, da ni vroče," so rekli vodilni gospodje v Chicagu dne 20. junija, "samo da nam bi dež ne nagajal." Tolsti gospodje, debele ženice in vsi drugi trebušati ljudje so vsi bili veseli, da ni na sporedu tista čikaška vročina, ki ubija ljudi. Ali vreme vseeno ni bilo idealno; veter je bril, hladno je bilo, vmes pa so se vrstili nalivi in grmenja.

Ker smo dobri ljudje, vsem dobro privoščimo. Ampak če se bi v takih neprilikah vršil kongres svobodomislecev kakor se je pobožnost v Mundeleinu, bi vseh "milijon" katoličanov reklo: "E-e-e, Bog jih je štrafal!" Ker se je vlila ploha in toča nanje ter pokvarila za dve sto tisoč dolarjev duhovskih oblačil in okraskov na dvorišču semenišča v Mundeleinu, so rekli: "To je božji blagoslov, ta ploha." Sto tisoč ljudi je poskušalo pobegniti kam pod streho in v vlake, in stiskanje je bilo na tem begu tolikšno, da so se ženske onesveščale, in da so lomili drug drugemu rebra; policijski uradniki in nekateri duhovniki so zlezli na strehe in prosili ter rotili kristjane, da naj se obnašajo po kristjansko. Posledica tega stiskanja je bila, da so proti večeru pripeljali z vlaki in ambulančnimi vozovi okrog pet sto oseb v čikaške in evanstonške bolnišnice. Ko bi bil katoličan, bi zapisal petdeset tisoč; ker nisem, računam tako kakor se "po novem" računa. Še več jih je prišlo direktno domov z odrgnjenimi nogami, z iz-

maknjenimi udi ter drugimi neprilikami, in morali so iskati zdravniško pomoč. Angeli varuhi so ostali na morju, in tako so se romarji zadnji dan "kongresa" zmešali popolnoma.

Evharistični kongres kakoršen je bil v Chicagu (drugi pred njim so bili enaki), je ostanek srednjega veka. Ves sloni na nauku katoliške cerkve, da je v hostiji v monštranci ali kelihu pričujoč pravi Bog. Biblijski Krist je bil revež; boril se je proti izkoriščevalcem; sovražil je kraljevski sijaj. Njegovi zastopniki pa so se pripeljali v Chicago v tako razkošnem vlakcu, v kakršnem se ni vozil po zadržilu poročevalcev velikih čikaških in newyorških dnevnikov še noben vladar. Kjerkoli v Chicagu so nastopali, so bili ogrnjeni v najdražja oblačila, vredna stotisoče dolarjev. Demanti in dragi kamni so bili splošni okrasek visoke katoliške duhovniščine in "plemičev". Imeli so v katedrali dragocene trone, sin božji pa ni imel kamor bi glavo položil. Rodil se je v jaslicah in umrl na križu, kakor pravi biblija. Tu ni vprašanje koliko je na tem resnice, ampak hočem pokazati le razliko med Kristovim krščanstvom in med krščanstvom njegovih namestnikov danes.

Čebele pomečejo trote kamor spadajo.

Ljudstvo se mora naučiti posnemati čebele.

Učitelji ljudstva, učite naprej in neumorno, da ga rešite zablod, da ga privedete iz duševne teme in ga osvobodite predsodkov. Kajti samo ljudstvo ki noče biti v temi neznanja, je sposobno za družbo enakosti in bratstva. — *L. Meden.*

ZAPISNIK SEJE EKSEKUTIVE J. S. Z.

dne 24. junija 1926.

Navzoči Alesh, Cainkar, Tauchar, Udovich, Zaitz, Godina, Blaž Novak, Oven, Olip, Vider, Peter Kokotovich, Chas. Pogorelec in A. Žagar.

Nominacijo za predsednika sprejme Tauchar, ki je soglasno izvoljen.

Zapisnik prošle seje sprejet kot čitan.

Dopisi: Tajnik prečita pisma A. Gardena v pogledu njemu (A. Gardenu) določenega referata. Obljubuje, da pride na zbor, ako mu bo delo dopuščalo. Oven predlaga, da se sprejme na znanje. Sprejeto.

Tajnik čita pismo s. A. Šularja v Kansasu, ki poroča o stanju klubov, Konference, agitacije in splošni situaciji. Razmere v slovenskih naselbinah Kansasa so vse kaj drugega kot razveseljive. Šular zagotavlja, da bodo tudi tam nastopili boljši dnevi in da se bo delavstvo v večjem številu vrnilo v aktivno borbo za svoja prava in socializem. Na VI. redni zbor pride iz Kansasa s. Kunstelj, ki bo zastopal tudi kansaško konferenco.

Prečita pismo sodruga Taucharja iz Pittsburga, kateri je sugestiral uradu, da naj stori kolikor more za reorganiziranje kluba JSZ. v Aliquippi, Pa. Urad je nasvet vpošteval, ker želi, da pride naselbina Aliquippa, v kateri so lojalni sodrugl, nazaj v vrste JSZ.

S. Morsi iz Livingstona poroča, da je situacija v naselbini za naš pokret neugodna. Radi nesigurnosti in brezposelnosti se je članstvo razšlo, tisti ki so še v naselbini, pa so brezbrizni.

J. Česnik iz Blanforda, Indiana, poroča v enakem smislu iz njegove naselbine.

Klub št. 60 JSZ. v Gillespie, Ill., protestira, ker se zbor ne vrši 30 dni po konvenciji Soc. stranke, kakor določajo pravila JSZ. Delegat je prišel, zašafajoč se

na pravila, v Chicago dne 3. junija, in članstvo kluba smatra, da spada krivda za take nespornizme in pomote na eksekutivo. Sklenjeno, da naj klub št. 60 svojo pritožbo in željo predloži zboru. V glasilu in cirkularjih je bilo neštetokrat pojasnjeno, kedaj se zbor vrši, in čemu smo določili dneve 3., 4. in 5. julija za naše zborovanje.

Tajnik poroča, da organizacija št. 20 JSZ. (srbskih sodrugov) želi, da bi njene seje večkrat obiskal kak član eksekutive JSZ. Oven je mnenja, da se to stvar najlozje uredi sporazumno s klubom št. 1. Zaitz predlaga, da naj Zvezin tajnik kadar organizacija št. 20 želi, pošlje na njeno sejo kogarkoli se mu zdi umestno. Sprejeto.

Oven za prosvetni odsek poroča, da so imeli sestanek na katerem so se posvetovali o referatu za ta odsek in izvolili poročevalca za zbor.

Zaitz, tajnik stavbinskega odseka, nima posebnega poročila. Bil je tri tedne odsoten in vsled tega ni mogel za dom izvršiti nobene agitacije. Podrobnejše poročilo bo predložil zboru.

Alesh pravi, da imamo priliko kupiti primerno in precej veliko stavbišče. Priporoča, naj si ga člani ogledajo in se posvetujejo. Če ne bo cena previsoka, je najboljša, da se ga kupi. Se sklene dobiti potrebne informacije, da se bo o stvari lahko definitivno zaključilo.

S. tajnik je v svojem poročilu dejal, da je na razpolago precej dobrega gradiva in priporoča, da se ga izda v brošurah. Razprave se udeležo vsi. Sklenjeno, da se brošure izda v kolikor dopuščajo sredstva.

Tauchar govori o slučaju kluba št. 60, ki se opira glede zbora na določbo pravil, katera se glasi "trideset dni po konvenciji soc. stranke". V kratki razpravi se pojasnuje, da je ta točka v naših pravilih stara in da ne pomeni, da se mora zbor JSZ. vršiti "čez" trideset dni po konvenciji soc. stranke, ako se slednja vrši isto leto. Odbor za pravila jo je sedaj toliko popravil, da ne bo v bodoče nikogar motila.

Cainkar pravi, da bo skorogotovo moral iti za časa zbora kam po opravkih, zato sugestira, da se njemu podeljen referat izroči komu drugemu. Sklenjeno, da se vpraša Jože Zavertnika, ki ima kot urednik v gonjo proti tujerodcem veliko vpogleda.

Razprave o raznih zadevah, ki pridejo pred zbor, se udeležo vsi.

Sklenjeno, da eksekutiva smatra tudi člane nadzornega odbora slov. sekcije za člane zbora JSZ. Svoj sklep bo predložila zboru.

Odobri se korak tajnika, ki je povabil na naš zbor zastopnika soc. stranke, ter zastopnike italijanske, židovske in češke federacije ter predstavnika SNPJ.

Tajnik poroča, da je zadeva glede naročanja znamk z organizacijo št. 20 JSZ. povoljno rešena.

Seja zaključena ob 11:15 zvečer.

SPREMENITEV DATUMA SEJE KLUBA J. S. Z. V COLLINWOODU.

COLLINWOOD, O.—Seja kluba št. 49 JSZ. se ne bo vršila dne 4. julija (prvo nedeljo v mesecu), ampak v petek dne 9. julija ob 7:30 zvečer v navadnih prostorih. Datum seje je preložen, ker se tajnik kluba s. Presterl udeleži VI. rednega zbora JSZ. Na dnevnem redu seje dne 9. julija bomo imeli tudi poročilo delegata o poteku šestega zbora JSZ. v Chicagu.

Agitatorji na delu.

Joseph Klarich, Detroit, Mich.	7
John Krebelj, Cleveland, O.	6
Marko Tekavec, Canonsburg, Pa.	5
Joseph Volk, Cleveland, O.	4
John Koplenik, Willock, Pa.	4
Frank Iersich, Virden, Ill.	4
Chas. Pogorelec, Chicago, Ill.	3
Frances Zakovšek, No. Chicago, Ill.	3
Vinc Verhovnik, Universal, Ind.	3
John Kopal, Johnstown, Pa.	3
Andrew Vidrich, Johnstown, Pa.	2
Frank Nagode, Sheboygan, Wis.	2
Leo Zevnik, La Salle, Ill.	2
Frank Bregar, Avella, Pa.	2
Anton Žagar, Chicago, Ill.	2
John Jankovich, Barberton, O.	2
Mike Krulc, Willard, Wis.	1
John Kwartich, Morgan, Pa.	1
John R. Sprohar, Walsenburg, Colo.	1
John N. Jackson, Mullan, Idaho	1
John Terčelj, Strabane, Pa.	1
John Robas, Piney Fork, O.	1
Anton Zornik, Herminie, Pa.	1
John Matičič, Luzerne, Pa.	1
Michael Glad, Detroit, Mich.	1
Rok Božičnik, Nokomis, Ill.	1
Joško Radelj, Mt., West Allis, Wis.	1
Martin Judnich, Waukegan, Ill.	1
Ernest Bajec, Cleveland, O.	1
John Goršek, Springfield, Ill.	1
Frank Podboy, Park Hill, Pa.	1
John Mauri, Neffs, O.	1

Seznam prispevkov v fond za povečanje "Proletarca".

Kvota za zapadne države \$50.

Sublet, Wyo.: Soc. št. 15 JSZ. \$10.

Klein, Mont.: Anton Miklič \$1. Skupaj v tem izkazu \$11. Prejšnji izkaz \$20., skupaj \$31. Še manjka do kvote \$19.

Kvota za Kansas \$50.

Gross, Kans.: Po \$1: Dr. št. 206 SNPJ., Anton Šular; po 50c: John Kunstelj, Frank Dolinar, John Šular, skupaj \$3.50. Prejšnji izkaz \$10, skupaj \$13.50. Še manjka do kvote \$36.50.

Kvota za južni Illinois \$25.

Virden, Ill.: Frank Iersich \$5; Frank Vončina \$1; po 50c: Simon Kaucich, Frank Reven, Frank Stempihar, skupaj \$7.50.

Auburn, Ill.: Po 25c: Joseph Lapanja, John Možina; Joseph Sterle 20c; Tony Brain 15c, skupaj 85c. Skupaj v tem izkazu \$8.35. Zadnji izkaz \$21.91, skupaj \$30.26. Črez kvoto \$5.26.

Kvota za vshodni Ohio \$25.

Warren, Ohio: Po \$1: Louis Zimmerman, J. Šušlek, E. Mikuš; po 50c: Jakob Kotar, B. Zavšina, T. Gorenc, J. Star, M. Rek, Fr. Modic; po 25c: J. Peršin, T. Žug, J. Gams, J. Kocjan; J. Kolar 15c; po 10c: J. Zunder, F. Glasich, J. Ogrinc, J. Korošec; po 5c: P. Hrvatiničič, T. Bulanič, Skupaj \$7.65. Zadnji izkaz \$14.85, skupaj \$22.50. Še manjka do kvote \$2.50.

Kvota za Waukegan, Ill. \$50.

Waukegan, Ill.: Po \$1: J. Gantar, M. Judnich, J. Mihevc, A. Možek, J. Mahnich, J. Zakovšek, J. Zabuko-

vec, F. Oblak; po 50c: Tine Veliki, M. Kastelic, J. Mihevc, Fr. Zaitz, A. Turk, J. Artach, A. Možek, J. Leskovec, J. Mihevc, A. Stritar, J. Mihevec, J. Špacapan, J. Kaučnik, M. Ogrin; po 25c: J. Seršelj, J. Kucler, J. Dobrovolc, F. Velkovrh, M. Lah, M. Kerzich, F. Zakovšek, F. Mihevc, I. Cvetnich, A. Turk, J. Zupančič, J. Železnik, A. Grum, F. Brence, J. Belec, S. Kirin, K. Celarc, F. Grandič, A. Celarc, M. Oblak, F. Mihevc, A. Podboy, A. Kerzich, F. Velkovrh, M. Špacapan, T. Troha; neimenovan 15c; neimenovan 10c, skupaj v tem izkazu \$21.75. Zadnji izkaz \$42, skupaj \$63.75. Črez kvoto \$13.75.

Kvota za Cleveland in okolico \$125.

Cleveland, O.: Konferenca ohijskih soc. klubov \$15; po \$1: Fr. Barbich, J. Majcen, skupaj \$17. V zadnjem izkazu \$30.50, skupaj \$47.50. Še manjka do kvote \$77.50.

Kvota za Chicago in okolico \$150.

Chicago, Ill.: Anton Vičič \$5; Joseph Sernel \$2; John Bedenich \$1; Jacob Podbevšek 50c, skupaj \$8.50.

Cicero, Ill.: Frank Podlipec \$1.25.

Chicago, Ill.: Prebitek izleta kluba št. 1 JSZ. v Clarendon Hills, \$36. Skupaj \$45.50. Zadnji izkaz \$105.29, skupaj \$150.79. Črez kvoto 79c. Skupaj v tem izkazu 115.00.

Zadnji izkaz \$370.61. Skupaj \$485.61.

V zadnjem izkazu iz Collinwooda se je glasilo ime G. Kogoy, pravilno bi se moralo glasiti G. Kabay. J. Godec je prispeval 50c, in ne 25, kakor se je glasilo v izkazu. Nadalje je bil v izkazu iz Detroita izpuščen Joseph Klarich. Prispeval je \$3.90.

KONFERENCA ČIKAŠKIH SOCIALISTOV DNE 11. JULIJA.

CHICAGO, ILL. — V nedeljo dne 11. julija ob 2. popoldne se bo v Douglas Avditoriju na Kedzie in Ogden Avenue vršila konferenca članstva socialistične stranke okraja Cook. Na dnevnem redu bo kampanja za jesenske volitve in razpravljanje, da-li naša organizacija poseže v volilni boj v tem okraju s celotno listo kandidatov. Apeliramo na vse člane JSZ. v Cook County, da se te konference sigurno udeležijo. Vsakdo naj prinese s seboj člansko knjižico.

Prebitek strankinega piknika dne 20. junija je nad \$600. Klub št. 1 je pri prodaji vstopnic za ta piknik napravil okrog \$100, ki jih bo prispeval v podporo "Proletarcu". Tudi organizacija št. 20 JSZ. je napravila povoljen gmoten uspeh.

S. Olip je na prošli seji kluba št. 1 poročal, da je izlet klubovih članov dne 30. maja pripomogel fondu za povečanje Proletarca z vsoto okrog \$35.

GLOBEVILLSKI NAPREDEK.

Dne 13. junija se je vršila v Denverju, Colo., slavnost dvajsetletnice društva sv. Roka KSKJ. Poročajo, da so se ob tej priliki udeležila parade iz dvorane v cerkev vsa slovan. društva v Denverju. (Ali tudi društvo SNPJ. in druga "napredna" društva?) Na binokstno nedeljo, kot poroča "A.S.", so imeli veliko priredbo, ki sta jo vodila dva duhovnika, in vsa naselbina je bila na nogah. Dramatika, pevski zbori in društva so pod vodstvom župnika, "napredna" društva pa pod farovškim vplivom. V Denverju še nikoli ni bilo naprednjakov, ki bi mogli kakšni prireditelji dati napredni značaj. Je neozdravljivo nazadnjaška. Globeville je Globeville, še bolj kakor je Joliet Joliet.

BREZ NASLOVA

K. T.

"Ako so bili delegatje zrnje naroda, kakšne so pleve, ki so to zrnje poslale na konvencijo?" vprašuje nekdo v polemiki o prošli konvenciji HBZ. "Cvet naroda", "zrnje naroda", "naši najboljši sinovi" in take stvari so samo besede. Konvencije naših in drugih organizacij niso nič drugega kakor odsev večine članstva, odsev "trzavic" na sejah društev in odsev duševne veličine (ali pa nižine) članstva prizadete organizacije.

Anton Grdina je dobil od A. S. v nagrado zlato uro, katero je opisal v "editorialu". Je dobra in lepa ura in "res toliko vredna". Poslali so mu lepšo uro kakor je pričakoval. Pogrebnik Grdina je danes najvišja zvezda na slovenskem klerikalnem nebu v Ameriki. Ampak je zelo motna zvezda. Ima pa denar, dobro idoč biznis in močan glas, katerega je na slovenskem shodu evharističnega kongresa v Chicagu porabil za grmenje proti "brezverskemu časopisju" in proti vsem hudobnim ljudem. Kmalu zatem je pričelo tudi višje gori grmeti, vlile so se plohe in padala je toča. Grdina je prišel srečno nazaj v Cleveland. Nekaj socialistov je še živih.

Collinwoodski Karl Skebe plaka nad milijonom, ki so ga zložili ameriški katoliški Slovenci v JRZ. za primorske Slovence; v imenu katoliških slovenskih radodarnežev zahteva, da se denar pošlje primorskim katoliškim organizacijam. Skebe je pameten in ve kaj zahteva. Socialisti nimajo pravice do JRZ. Socialisti so imeli med vojno Narodno Zvezo, Slovensko Ligo in Jugoslovansko Viječe. Tam so oni zlagali svoje kvodre. Katoličani pa so imeli JRZ., zato je milijon samo njihov. Socialisti so tisto kar so nabrali v Slovenski Ligi, Narodni Zvezi in v Jugoslovanskem viječu sproti zapravili v kompaniji z raznimi doktorji in oficirji iz starega kraja, z Grškovičem, Pirčem in Zakrajškom. Tudi Rudel Trošt jim je pomagal. Ko so vse potrošili, so zagrabili še katoliški milijon v JRZ., kar je "že od sile". Ni čuda, če Skebe ne more spat. Milijon, katerega je zložil s svojimi v JRZ., mu dela skrbi.

Sledeče je "posvečeno" milwauški naselbini:

"... Kulturno društvo naj bo res v korist in izobrazbo cele naselbine. Politika, ako že mora biti, naj bo zase. Svobodno vsakemu članu, kam spada izven kluba. Kulturno društvo mora biti neodvisno od vsake stranke in politike, če hočemo, da bo stalo kakor skala, in dosegli bomo dosedaj nam neznane uspehe..."

To je med drugim napisal v "Prosveti" z dne 17. junija v imenu dramskega odseka društva "Lilija" odbor. Odbor sicer ne piše, ampak nekdo v imenu odbora.

Temu odboru "Lilije" eno vprašanje: *Kje je kakšno kulturno društvo, šola, muzej, opera, gledišče, ki je "neodvisno od vsake politike in vsake stranke"?* Odbor Lilije mora zanje vedeti, kajti taka društva stoje trdno "kakor skala". Vse kar naselbine potrebujejo po mnenju Lilije, so politično neodvisna kulturna društva, ki le pod nepolitično firmo lahko dosežejo "nam dosedaj neznane uspehe". "Lilija" je nepoliti-

no društvo; "Danica" menda tudi. "Naprej" tudi ni tako zelo socialističen kakor je bil. Posledica je, da smo dosegli v milwauški naselbini nam dosedaj zelo znane NEUSPEHE.

Večni menjalec prepričan propagira ustanovitev zveze slovenskih svobodomislecev. Enkrat so jo na iniciativo pokojnega lastnika "Glasa Svobode" že ustanovili, ali ni živela. Zveza slovenskih svobodomislecev bi bila v prvi vrsti organizacija ljudi, "ki k maši ne hodijo". Socialisti, ki so po mojem mnenju resnični svobodomisleci, že imajo svoje organizacije. Le tisti, katerih naprednost je zapopadena v tem, da za cerkev "nič ne dajo", za delavsko gibanje pa še manj, nimajo organizacije. Ker so duševno leni, bo tudi sedanji poskus umrl v besedah. V organizacijah je treba delati, pa bile kakršnekoli.

Škof Jeglič je prišel ali pa bo prišel na obisk tudi v Cleveland. Slovenski katoliški listi so objavili poziv, naj ga "po možnosti sprejmejo vsi ki imajo čas". Kardinal Mundelein je rekel svojim ljudem: Ako nimate časa, si ga vzemite. V Clevelandu so zelo skromni. Sicer pa je Jeglič kranjski škof, zato so mu določili "kranjski" sprejem.

Jugoslovanske škofo so po izkrcanju v New Yorku zastražili detektivi, ki pripadajo bomb squad-u. Stvar je bila "resna". Policija je zaznala, da se pripravlja na njihove "emincije" bombni napad. Sklepali so: Jugoslovanski škofo so z Balkana; tam se politizira z bombami. Spomnili so se bombnega napada na katedralo sv. Nedelje v Sofiji, pa jih je spreletel mraz. Vest o nevarnosti v kateri so bili jugoslovanski škofo, je raztrosil časnikarski biro A. P. Slaba reklama za škofo je in za Jugoslovane ter njihove "bombe". Škof Dobrečič je edini, katerega je čikaško dnevno časopisje oglašalo tekom "evharističnega" kongresa ter prinašalo njegovo sliko. Ali oglašan je bil kot srbski primat in predstavljen javnosti za srbskega patriota. Dotični ki so mu poskrbeli reklamo, niso katoličani. Hvalili so srbskega katoliškega škofa v čikaških dnevnikih zato da so dražili hrvatske in slovenske duhovnike. Lupis pravi, da izmed vseh pobožnjakov so se hrvatski tekom kongresa najslabše izkazali. Napolnili so ulice v okolici Wentwortha, kjer so jim hrvatski škofo zatrjevali, da *još ima Hrvata*, ignorirali so ime Jugoslavija in Srbe ter govorili o tisočletnem obstanku HRVATSKEGA kraljestva. Majčken narod, ki spada ravno na Wentworth poleg kitajske kolonije; slovenski profesionalni pobožnjaki niso govorili o tisočletnem obstanku Gosposvedskega polja, a od hrvatskih so bili po duhu in faktično samo par milj naprej proti zapadu na 22. in Lincolnovi cesti.

Mr. Gazdić je novi predsednik HBZ.; izvoljen je po milosti istega elementa kakor nemški predsednik Hindenburg. Na hrvatski katoliški pobožnosti na Wentworthu je neki župnik priporočal Hrvatsko Katoliško Zajednico in imenoval HBZ. za nekatoliško. Gazdić je začel debatirati in trdil, da je katoličan in da je HBZ. 99 odstotkov katoliška organizacija. Ako je njegovo zagotovilo resnično, bi jo samo en odstotek pripadalo prosvjetašem in Radnikovemu bloku. Dogovorili se bodo pač med seboj kaj komu spada.

VI. REDNI ZBOR J. S. Z.

Imenik delegatov.

Dosedaj so prijavili delegate za VI. redni zbor J. S. Z., ki se bo vršil dne 3.—5. julija v Chicagu, sledeči klubi:

Stev. kluba in kraj. Ime in naslov delegata.

- 1, Chicago, Ill.—Donald J. Lotrich, 1937 S. Trumbull Ave.; John Olip, 2426 S. Clifton Park Ave.;
- 2, Glencoe, O.—Nace Zlemberger, L. box 12;
- 10, Forest City, Pa.—Frank Ratajc, box 685;
- 11, Bridgeport, O.—Nace Zlemberger, L. box 12, Glencoe, O., zastopnik;
- 15, Sublet, Wyo.—Frank Homar, box 94;
- 20, Chicago, Ill.—Mitar Sekulich, 3940 N. Nordica Ave.;
- 26, Neffs, O.—Nace Zlemberger, L. box 12, Glencoe, O., zastopnik;
- 27, Cleveland, O.—Joseph Jauch, 6319 Carl Ave.;
- 37, Milwaukee, Wis.—Joseph Radelj, 477 51st Ave., W. Allis, Wis.;
- 41, Clinton, Ind.—Bartel Oblak, 618 N. 9th St.;
- 45, Waukegan, Ill.—Martin Judnich, 706 McAlister Ave.;
- 47, Springfield, Ill.—John Goršek, 414 W. Hay St.;
- 49, Collinwood, O.—Joseph Presterl, 722 E. 160th St.;
- 50, Virden, Ill.—Frank Ileršič, box 681;
- 60, Gillespie, Ill.—Geo. Verčič, box 103, Sawyerville, Illinois.
- 69, Herminie, Pa.—Anton Zornik, box 202;
- 95, Piney Fork, O.—Chas. Pogorelec, zastopnik;
- 114, Detroit, Mich.—Joseph Klarič, 12513 Maine St.;
- 118, Canonsburg, Pa.—John Chesnik, box 170;
- 222, Girard, O.—Chas. Pogorelec, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill., zastopnik;
- 123, Maynard, O.—Ant. Garden, 1210 Norwood Rd., Cleveland, O., zastopnik;
- 128, Nokomis, Ill.—Lucas Groser, R. 2, Box 110;
- 157, Gross, Kans.—John Kunstelj, Box 32;
- 189, Blaine, O.—Frank Germ, box 31;
- 224, Chicago, Ill.—John Jerob, 216 E. 136th St.;
- 225, Avella, Pa.—Louis Zgonik, box 405;
- 232, Barberton, O.—Geo. Sonoff, 129 Center St.;
- 235, Sheboygan, Wis.—Frank Štih, 728½ Kentucky Av.

KONFERENCE KLUBOV J. S. Z.

Zapadna Penna.—Louis Britz, box 34, Lawrence, Pa.;
Kansas.—John Kunstelj, box 32, Gross, Kans.
Ohio.—Jos. Presterl, Collinwood, O.

BRATSKI DELEGATJE DRUŠTEV IZOBRAŽVALNE AKCIJE.

Stev. društva in kraj:

- 1, SNPJ, Chicago, Ill.—Fred A. Vider;
- 5, SNPJ, Cleveland, O.—Frank Mikše;
- 39, SNPJ, Chicago, Ill.—Frank Udovich;
- 81, SNPJ, Red Lodge, Mont.—Chas. Pogorelec, zastopnik;
- 86, SNPJ, Chicago, Ill.—Frank Petrich;
- 87, SNPJ, Herminie, Pa.—Ant. Zornik;
- 88, SNPJ, Moon Run, Pa.—Chas. Pogorelec, zastopnik;
- 102, SNPJ, Chicago, Ill.—Frank Zaitz, zastopnik;
- 104, SNPJ, West Allis, Wis.—Joseph Radelj;
- 142, SNPJ, Collinwood, O.—Joseph Presterl;
- 206, SNPJ, Gross, Kans.—John Kunstelj;
- 209, SNPJ, Nokomis, Ill.—Lucas Groser;
- 214, SNPJ, Mullan, Ida.—Chas. Pogorelec, zastopnik;
- 333, SNPJ, Blaine, O.—Frank Germ;
- 344, SNPJ, Sheboygan, Wis.—Frank Štih,
- 382, SNPJ, Acosta, Pa.—Chas. Pogorelec, zastopnik;
- 449, SNPJ, Cicero, Ill.—Chas. Pogorelec, zastopnik;
- 20, SSPZ, Cleveland, O.—Frank Mikše.

EKSEKUTIVA J. S. Z.

Charles Pogorelec, tajnik J. S. Z.

Člani eksekutive: Frank Alesh, Sava Bojanovich, Geo. Maslach, Vincent Cankar, Frank Udovich, Božo Stojanovich, Fr. S. Tauchar, Frank Zaitz, Anton Zornik.
Nadzorni odbor J. S. Z.: Filip Godina, Blaž Novak, Peter Kokotovich.

Nadzorni odbor slov. sekcije: John Thaler, Fred A. Vider, Frank Florjancich.

Urednik Proletarca, Frank Zaitz; upravnik Anton Žagar.

Prosvetni odsek Joško Oven.

Odbor za pravila: Chas. Pogorelec, John Olip in Frank Zaitz.

Poslovnik VI. zbora J. S. Z.

1.) Po zboru izvoljeni predsednik predseduje; zamenjuje ga podpredsednik. Ako želi predsednik poseči v debato in govoriti k predlogom, se mora obrniti do podpredsednika za besedo, ki jo dobi po vrati prijavljenih govornikov.

Predsednik in podpredsednik se volita dnevno.

Kdor ne govori k dnevnemu redu, je dolžnost predsednika poklicati ga k redu, v skrajnem slučaju pa mu vzeti besedo. Ako prizadeti ni zadovoljen z odlokom predsednika se sme obrniti na zbor za odločitev.

2.) Za besedo se je prigrasiti z dviganjem roke. Govorniki dobe besedo po vrsti, kakor se prijavijo.

3.) Predlogi se predlagajo ustmeno in pismeno.

4.) Pred glasovanjem o predlogu imajo pravico do besede vsi govorniki, prijavljeni do sprejema predloga za zaključek debate.

5.) Pri enakosti glasov se odpre ponovna debata in se glasuje, dokler se ne pride do rezultata.

6.) Za sprejem predloga zadostuje navadna večina glasov.

7.) Glasovanje o predlogih je javno z dviganjem roke, razen v slučajih kjer zbor sklene drugače.

8.) Volitve odborov se vrše tajno.

9.) Poimensko glasovanje (Roll Call) se vrši, če ga zahteva najmanj ena četrtina delegatov.

10.) Čas zborovanja določa zbor.

11.) Bratski delegatje podp. društev, ki prispevajo v fond "Izobraževalne akcije JSZ", imajo pri vseh predlogih in razpravah pravico govora, toda ne glasovanja in staviti predloge. Pravico glasovanja in staviti predloge pa imajo v vseh zadevah, tikajočih se Izobraževalne akcije J. S. Z.

Spored VI. zbora J. S. Z.

1. Otvoritev zbora (gl. tajnik J. S. Z.)

2. Volitve verifikacijskega odbora (za pregledanje pooblastil, tri člane in gl. tajnik.)

KONSTITUIRANJE ZBORA.

3. Predložitev poslovnika in dnevnega reda.

4. Volitve predsednika in podpredsednika.

5. Volitve dveh zapisnikarjev.

REFERATI IN POROČILA.

6. Poročilo gl. tajnika o delu in stanju J. S. Z., o Izobraževalni akciji JSZ., volilni kampanji in aktivnostih Zveze od V. zbora.—Poroča tajnik Charles Pogorelec.

7. Poročilo sekcijjskih odborov:

a) za slovensko sekcijo, tajnik F. Zaitz.

b) o delu in agitaciji med srbo-hrvatskim delavstvom, poroča Petar Kokotović.

8. Zvezno glasilo in literatura, poročata F. Zaitz za uredništvo in A. Žagar za upravništvo JDTD.

9. Poročilo Prosvetnega odseka. Izobraževalna akcija JSZ. referira Joško Oven.

10. Podporne organizacije in naš delavski pokret, poroča Frank Zaitz.

11. Poročila tajnikov Konferenc JSZ. (Penna., Ohio in Kansas.)

12. O delavskih obrambnih organizacijah, poroča Anton Garden.

13. Poročilo stavbinskega odseka JSZ., poroča tajnik F. Zaitz in ostali odborniki.

14. Načelna izjava in pravila, poroča odbor treh: Pogorelec, Zaitz in Olip.

15. Odnosaji med socialističnim in komunističnim gibanjem, referira Frank Zaitz.

16. Važnost gospodarske in politične izobrazbe med delavstvom, poroča Frank S. Tauchar.

17. Amerikanizem in zakoni naperjeni proti tuje-rodcem, poroča Jože Zavertnik.

18. Agitacija med mladino, poročja Donald J. Lo-trich.
19. Razno.
20. Razpust zbora.

Dnevni red za seje.

1. Otvoritev seje.
2. Volitve predsednika in podpredsednika.
3. Čitanje zapisnika prejšnje seje.
4. Čitanje dopisov in brzojavov.
5. Nujne zadeve.
6. Nadaljevanje sporeda.
7. Posebna poročila.

KNJIŽEVNI VESTNIK.

Cankarjev "Hlapec Jernej" izide v angleškem prevodu.

"Prosveta" poroča, da bo Cankarjevega "Hlapca Jerneja" v angleškem prevodu izdala Vanguard Press v New Yorku. Izšel bo v knjigi serije "People's Classics". Prevel ga je Louis Adamič v Los Angelesu. "Hlapec Jernej" (v angleškem prevodu) je bil sprejet na priporočilo pisatelja in socialista Upton Sinclairja, ki je pomagal Adamiču, da je prišel v dotiko z gori omenjeno založniško družbo.

"Čas", junijska številka, ima sledečo vsebino:

Ignac Rotter: Prijatelju (pesem). Frank Kerže: Med našimi lazi, povest. Kdaj bo premalo hrane. Otroške nalezljive bolezni. O Mormoncih. Jos. Hribernik: Ko je bila pomlad. Primerna resolucija. Indijanski kačji godci. Po R. Foranu: Med temnimi krasoticami. — Gospodinski oddelek. — Naslov Časa, 1142 Dallas Rd. N. E., Cleveland, O.

"Mladinski list" in Cankarjeva dela.

Junijska številka "Mladinskega Lista", ki ga izdaja SNPJ. v Chicagu, vsebuje med drugim eno Cankarjevo črtico v angleškem prevodu (Her Picture) in kratek Cankarjev življenjepis v angleščini.

"Boji in napredek mežiških rudarjev".

Pod tem naslovom je izšla v Ljubljani brošura, katero je spisal Vinko Moederndorfer. Izdala jo je krajevna organizacija JSDS. in KDZ. v Mežici. Dobi se jo pri "Napreju" v Ljubljani in pri založništvu. Brošura je priporočljiva za vsakega, ki se zanima za gospodarstvo v Jugoslaviji in njeno delavsko gibanje, posebno še za slovenske in druge delavce, ki so bili kedaj v mežiških rudnikih.

"Pod Lipo",

junijska številka, ima sledečo vsebino: E. Abramovski: Socijalne ideje v združnem pokretu. Ivan Cankar: Lepa naša domovina. Mile Klopčič: Sonet (pesem). Čulkovski: Griška Onučin in njegova žrtev (nadaljevanje). J. W. Goethe: Misli. Ivan Vuk: Samo, da ne razžalosti mater. Oda Olberg: Giacinto Menotti Seratti. Dr. H. Tuma: "Borba". Nadalje več pesmi, člankov in listek. — "Pod Lipo" izhaja v Ljubljani, Prule št. 15.

Kulturnobojna revija "Mladina".

"Mladina", revija, ki izide desetkrat v vsakem šolskem letu, se naziva za edino kulturnobojno slovensko revijo. Izhaja v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 7.

Naročnina za nedijake je v Jugoslaviji 40 dinarjev. Naročnina za inozemstvo ni označena. Urejuje jo uredniški odbor; med sodrudniki ima tudi več Slovencev v okupiranih krajih.

"Majski spis 1926",

izdalo centralno tajništvo JSDS. in KDZ. v Ljubljani. To je edini prvomajski spis, katerega smo prejeli iz Jugoslavije. Obsega 44 strani v malo manjši obliki kot jo ima naš Koledar. Vsebuje gospodarsko politične in agitacijske članke, statistična poročila in na platnicah sliko Karla Marksa.

"Radnička pozornica".

Iz Beograda smo dobili knjigo z gornjim naslovom, katera vsebuje tri krajše igre socialnega značaja: "Nevini", "Kradljivica" in "U ime zakona". Knjiga je pisana v cirilici. Posamezen izvod stane 5 dinarjev. Naroča se na naslov, "Radničke Novine", Makenzijeva ulica 3, Beograd, Jugoslavija. "Radničko pozornico" hrvatskim in srbskim odrom toplo priporočamo.

Listi in knjige, ki smo jih prejeli:

"Radnički pokret", socialistična revija, izhaja mesečno v Sarajevu. Naslov, Radnički Dom, Sarajevo, Jugoslavija. Naročnina za inozemstvo 90 dinarjev na leto.

"Novi Čovjek", tednik, Sarajevo, glasilo nove šole za povzdigo ljudske vzgoje v človečanskem smislu. Prinaša bogato gradivo. Naročnina za Ameriko \$3. Naslov, Aleksandrova št. 113, Sarajevo, Jugoslavia.

"Zdravje", mesečnik, izhaja v Ljubljani, Zaloška cesta št. 2. Naročnina za Ameriko \$1.

"The Constitutionalist", mesečnik, izhaja v Šangaju na Kitajskem. Izdaja ga Constitutional Defence League. Poslali so nam prvo številko, katere vsebina je protiboljševiška in protiruska. Zastopa kapitalistične interese.

"Pod Lipo". O prvomajski številki "Proletarca".

Junijska številka revije "Pod Lipo" piše:

"Majska številka 'Proletarca' je tudi letos izredno dobro urejena. Veseli nas, ko vidimo tak lep napredek i v uredniškem i v tehniško-tiskarniškem pogledu. Lepe ilustracije, poučni sestavki, prav prijetno čtivo. . . . Glede vsebine je pozdraviti zlasti spise zgodovinskega značaja. Tako I. F. Durna "O slovenski združni zvezi". V Collinwoodu je bila pred 13 leti ustanovljena prva slovenska združna prodajalna in kmalu nato SDZZ. . . . Zanimivi so članki: "Glencoe v zgodovini ameriških Slovencev" od Naceta Žlembergerja, "Slovinci v Kansasu—njihova preteklost in sedanost" od Antona Šularja, "Zgodovina kluba v Canonsburgu" od John Kokliča, "Pogled na boje trboveljskih rudarjev v preteklosti" od Frank Ratajca itd. Prav značilen je članek Frank Zaitza o "Literarni in časniški višini slovenskega časopisja", ki razpravlja med drugim tudi o ponatiskovanju. O priliki se bomo z njim malo obširnejše pečali. — Majsko štev. čikaškega "Proletarca" priporočamo v vsakem oziru v posnemanje. Naše čestitke ameriškim sodrugom."

GIRARD, O. — Seje soc. kluba št. 222 J. S. Z. se vrše vsake prve nedelje v mesecu ob 10 dopoldne v Slovenskem Narodnem Domu. Delavci to je vaša organizacija, pridružite se ji! Naš klub ima tudi lepo zbirko knjig. Izposojajte si jih! **TAJNIŠTVO.**

VŠČIPCI.

Žetev za simulantе.

Nekdo ki ima v HBZ. izkušnje, mi je rekel: V HBZ. se lahko zavaruješ za tri dolarje dnevne bolniške podpore; v SNPJ. ravno tako. In vsakdo je v teh časih lahko bolan, bodisi vsled težkega dela, bodisi vsled slabe rakiije, bodisi radi podpore. \$6 na dan! Res, vada za simulantе. Izrednih asesmentov se ne bomo odkrižali. — *Pittsburška cekarca.*

Kregajo se.

Petrak dolži Grškovičev-Ziničev "progresivni" blok za fiasko prve konvencije HBZ., katera stane nad \$100,000 ne da bi v treh tednih zborovanja mogla posvetiti vsaj nekaj pozornosti perečim notranjim problemom. Vse je prepuščeno odboru. Nekateri izmed tistih ki so vodili "progresivni" blok in vrgli HBZ. v naročje reakciji, niso člani HBZ. Vsi od "Radnika" so bili v Clevelandu. Za začasnega urednika pri Radniku so tiste tedne najeli nekega bivšega duhoborca iz Detroita. — *Pittsburška cekarca.*

Kaj je bil Zvonko v Pittsburghu?

Zvonko, ki sedaj zopet urejuje "G.S.", je bil pred nekaj leti v Pittsburghu, kar je posebno znano tistim pri katerih se ni poslovil pred odhodom. Igral je vlo-

go klerikalca, pridobil na Butlerju nekaj "katoliških" biznismanov da so založili denar in pričel je izdajati napol klerikalen list, v katerem je marljivo tolkel po socialistih, seveda brez uspeha. Sedaj je zopet "svobodomislec"; tisti po Butlerju ki ga poznajo pa pravijo: Ta ti zna! — *Pittsburška cekarca.*

Napredna zveza na železnem okrožju napreduje.

Kampanja za jesenske volitve je tukaj. Jugoslovanska Napredna Zveza v Minnesoti je pozabila na ves svoj "bogati" program, ne pa na agitacijo, čeprav se skuša prikazovati za nepolitično organizacijo. Politika je politika in napredna zveza je po svoje napredna. — *Viko Viković.*

Prišli so v Ameriko pod "napačno" pretvezo.

Jugoslovanski katoliški romarji na evharistični kongres so bili večinoma zadržani na barki in na "otoku solza". Kongres v Chicagu je minil brez njih. Romarji so storili napako, ker niso prišli v Ameriko kot "komunistični" agitatorji za boj proti socialističnemu gibanju. Če bi prišli kot komunisti in se zglasili v špijonskih uradih, bi danes lahko govorili po ameriških naselbinah in pozivali svetoven proletariat na revolucijo proti — "socialpatriotom". — *Pika-Polonca.*

Amerika je svobodna dežela za . . . ?

Romarji, ki so prišli sem da bi "molili" in potem mogoče "kar tukaj ostali", so deportirani. Škoda, ker

55 LET

je od tega kar je ta banka pričela z malim uradom v slovanski naselbini v Chicagu. Otvoril jo je pokojni utemeljitelj E. William Kaspar in od te dobe, skozi do današnjega dne so jo gg. Kasparji vodili solidno, po načelih konservativnega bankirstva.

Danes je ta banka, katera je bila pred 55 leti ustanovljena z malim kapitalom, priznana kot reprezentativna hranilna in bančna ustanova slovanskega naroda v Združenih državah, razpolagajoča z aktivno devetnajst milijonov dolarjev.

Stopite v zvezo s to banko, bodisi za

**hranilno vlaganje,
čekovno vlaganje,
posojila na posestva,
vlaganje denarja na hipoteke in bonde,
pošiljanje denarja v Jugoslavijo ali
zavarovanje vašega imetja.**

VI bi morali uvaževati ustanovo katera služe 55 let brez enega centa gubitka njenih odjemalcev, pa najsibo pri kateremkoli bančnem poslu.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 Blue Island Avenue,

Chicago, Ill.

Največja slovanska banka v združenih državah.

niso prišli za "pomožne" urednike in upravnike k "Radniku" in "D.S." Šli bi svobodno po deželi, "progressivni" blok nekdanjega kraljevaškega poglavarja bi jim delal ovacije in policija bi jih protektirala, da jih ne bi kakšen hudoben socialist oklal z nožem.—P. P.

Ali je mogoče služiti hudiču in Bogu?

Nekdo v Waukeganu pravi da je. Zastopa dva lista nasprotnih si mnenj in za oba agitira. Niti sam ne ve kako to skup paše. Govori za "D.S.", ki napada "Prosveto" in jo "razkriva". Tudi dotičnik jo pomaga razkrivati. Ko rabi komišen, pa agitira tudi za Prosveto. W. P.

SODRUGOM V CLEVELANDU.

Seje sec. kluba št. 27. se vrše dvakrat v mesecu: vsake druge nedelje dopoldne in vsake tretje nedelje popoldne. Seja tretje nedelje v mesecu je namenjena v glavnem za predavanja in diskuzije. — Sedrugi, prihajajte redno k sejami in pridobite klubcu novih članov!

ČAP'S RESTAVRACIJA IN KAVARNA

L. CAP, lastnik

2609 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Phone Crawford 1382

Pristna in okusna domača jedila.

Cene zmerne.

Postrežba točna.

FRANK GANTAR

se priporoča rojakem
pri nabavi drv, preme-
ga, koksa in peska.

1201 Wadsworth Ave. Phone 2726 Waukegan, Ill.

BARETINCIC & HAKY

POGREBNI ZAVOD

324 BROAD STREET Tel. 1475 JOHNSTOWN, PA.

VICTOR NAVINSHEK

331 GREEVE STREET, CONEMAUGH, PA.

Trgovina raznih društvenih potrebščin kot regalij, prekoramnic, znakov, kap, uniform, itd.

Moja posebnost je izdelovanje lepih svilenih zastav, bodisi slovenskih, hrvatskih ali ameriških, po zelo zmernih cenah.

V zalogi imam veliko izbero raznih godbenih instrumentov vseh vrst. Velika zaloga finih COLUMBIA GRAFONOL od \$30 do \$250 in slovenskih ter hrvatskih rekordov.

Moje geslo je:

Zmerne cene in točna postrežba.

Pišite po moj veliki cenik.

Naročila pošiljam v vse kraje Združenih držav. Za obilna naročila se toplo priporočam.

VTISI S CLEVELANDSKE KONFERENCE.

GIRARD, O. — O šesti konferenci ohijskih klubov JSZ. in društev Izobraževalne akcije JSZ., ki se je vršila dne 20. junija v Clevelandu, lahko rečemo, da je bila uspešna in mnogo obetajoča. Clevelandski in collinwoodski sodrugi so bili z zunanjimi udeleženci zelo prijazni in jih postregli prav gostoljubno.

Banket dne 19. junija ja bil zelo lepa prireditev. Vse priznanje aktivnim sodrugom in sodruginjam v Clevelandu, našim pevcem in pevkam ter drugim, ki pomagajo pri agitacijskem in prosvetnem delu pod okriljem naše organizacije. — John Košin.

SODRUGI, JAČAJTE JUGOSLOVANSKO SOCIALISTIČNO ZVEZO!

DR. JOHN J. ZAVERTNIK ZDRAVNIK IN KIRURG

Urad S. Lawndale Ave., vogal W. 26th St.
Stan 2316 S. Millard Ave., Chicago, Ill.

Tel. na domu Lawndale 6707, v uradu Crawford 2212-2213
Uradne ure: Od 2 do 4 pop., in od 7 do 9 zvečer.

Pristopajte k

SLOVENSKI NARODNI PODPORNJI JEDNOTI.

Naročite si dnevnik
"PROSVETA".

List stane za celo leto \$5.00, pol leta pa \$2.50.
Ustanovljajte nova društva. Deset članov(ice) je treba za novo društvo. Naslov za list in za tajništvo je:

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

6% IN VARNO

6% IN VARNO

Zlati bondi na prvo vknjižbo za
na imenitnem prostoru ležečo
lastnino, na prodaj pri nas

MILLARD STATE BANK

3643-3645 WEST 26th STREET

At Millard Avenue

CHICAGO, ILL.

Oglejte si naše varnostne bančne shrambe,
največje na zapadni strani mesta.

BANČNE URE:

V ponedeljek in četrtek od 9. zjutraj do 8. zvečer;
v torek, sredo in petek od 9. zjutraj do 5. popoldne;
v soboto od 9. zjutraj do 3. popoldne.

NADLEŽNI SIMPTOMI.

Ljudje, ki trpijo vsled neprebave, imajo slast do kake jedi, katera ni zanje. Osobito jim diše sladkarije, razni "cakes" itd. Njih črevesje ne more prebaviti takih jedi, četudi v malih količinah zaživito. Taka jedila povzročajo sapo v želodcu in utripanje srca. V takih slučajih je treba nepriliko prav iz korenine odstraniti; Trinerjevo grenko vino je za to najboljšo sredstvo. To vino izčišča želodec in črevesje, pomaga prebavi, povzroča zdrav okus in utrjuje ves telesni sistem. To vino lahko dobite pri vašem lekarnarju, če ne pa pišite na: Joseph Triner Co., Chicago, Ill. — Poletje se je pričelo dne 21. junija ob 10:30 p. m. centralni čas.

Doneslo bo muhe in komarje. Bodite torej nanje pripravljeni. Nobena stvar ni zoper ta mrčes boljša, kakor Trinerjev Fli-Gas..

V SOBOTO 3. JULIJA BANKET V DVORANI S. N. P. J.

CHICAGO, ILL. — V soboto dne 3. julija ob 7:30 zvečer priredi klub št. 1 v počast delegatom VI. rednega zbora banket z obširnim sporedom, ki se bo vršil v dvorani SNPJ. Sodeloval bo klubov pevski zbor "Sava" in tamburaški zbor organizacije št. 20 JSZ. Druge točke programa bodo govori in deklamacije. Po programu plesna zabava v obeh dvoranah. Vstopnina \$1.50 za osebo. — P. O.

PIKNIK COLLINWOODSKEGA KLUBA DNE 11. JULIJA.

COLLINWOOD, O. — V nedeljo dne 11. julija priredi klub št. 49 izlet (piknik) v Noble, O., tik St. Clair ceste od postaje "Dinki" kare. Pripravljajni odbor bo poskrbel za čimboljšo postrežbo in zabavo. — Vabimo slovensko in drugo občinstvo v Clevelandu in okolici, da se udeleži našega izleta v velikem številu. — *Tajnik.*

CENIK KNJIG.

Nadaljevanje z 2. strani.

UDOVICA. (I. E. Tomič), povest 330 strani, broširana 75c, vezana v platno	1.00	FRAN ERJAVEC, zbrani spisi, vezana	2.00	TRISTIA EX SIBERIA, (Voje-slav Mole), vezana	1.25
VAL VODNIKA izbrani spisi, broš.30	JOS. JURGIČ, zbrani spisi, II. zv. vezana	1.50	V ZARJE VIDOVE, (Oton Zupančič), pesnitve, broširana40
VISNJEVA REPATICA, (Vlad. Levstik), 506 strani, vezana v platno	1.50	III. zv. vezana	1.50	IGRE	
VITEZ IZ RDEČE HISE. (Aleksander Dumas star.), roman iz časov francoske revolucije, 504 strani, broširana 80c, vezana v platno	1.20	IV. zv. vezana	1.25	ANFISA, (Leonid Andrejev), broširana50
V ROBSTVU, roman tuge in boli, Ivan Matičič, vez. 255 strani.	1.50	V. zv. vezana	1.00	BENEŠKI TRGOVEC, (Wm. Shakespeare), vezana75
ZABAVNA KNJIVNICA, zbirka povesti in ertic, broširana65	VI. zv. vezana	1.00	CARLIJEVA ŽENITEV-TRJE ŽENINI, (F. S. Tauchar), dve šalo-igri, enodejanke, broširana20
ZADNJA PRAVDA, (J. S. Baar) roman, broširana75	FR. MASELJ-PODLIMBARSKI zbrani spisi, vez.	1.50	GOSPA Z MORJA, (Henrik Ibsen), igra v petih dejanjih, broširana60
ZADNJI VAL, (Ivo Šorli), roman, vez.	1.00	PESMI IN POEZIJE		KASIJA, drama v 3 dejanjih75
KAJEDALOL (Ivan Melek), povest, 304 strani, vezana v platno	1.75	BASNI, (Jean de La Fontaine, iz francosčine prevel I. Hribar) vezana	1.00	JULIJ CEZAR, (Wm. Shakespeare), vezana75
ZAPISKI IZ MRTVEGA DOMA, (A. M. Dostojevski), dva zv., vez. v platno	2.25	MLADA POTA, (Oton Zupančič), pesmi, trda vezba75	MACBETH, (Wm. Shakespeare), vezana75
KA SREČO, povest, broširana45	MODERNA FRANCOŠKA LIRIKA, (Prevel Ant. Debeljak), vezana90	NAVAĐEN ČLOVEK, (Bran. Gj. Nušič), šala v treh dejanjih, broširana55
ZELENI KADEB, (I. Zorec), povest, broš.45	PESMI ŽIVLJENJA (Fran Albrecht), trda vezba50	NOČ NA HMELJNIKU, (Dr. I. Lah). Igra v treh dejanjih, broširana55
ZENSKA PISMA, (M. Prevost), broš.60	POEZIJE, (Fran Levstik), vezana	.90	OTHELLO, (Wm. Shakespeare), vezana75
ZGODBE IZ DOLINE SENT-FLORJANSKE, (Ivan Cankar), vezana	1.50	POHORSKE POTI, (Janko Glaser), broširana85	ROMANTIČNE DUBE, (Ivan Cankar), drama v treh dejanjih, vezana85
ZLATARJEVO ZLATO, (A. Senoa), vez.	1.20	PREŠERNOVE POEZIJE, vez.75	SEN KRESNE NOČI, (Wm. Shakespeare), vezana75
EMOTE IN KONEC GOSPODINE PAVLE, (I. Zorec), broširana40	SLUTNJE, (Ivan Albrecht), broširana45	UMETNIKOVA TRILOGIJA, (Alois Kraigher), tri enodejanke, broširana. 75c; vezana	1.00
ESKINI NASE KOPRNELE, (Rado Murnik), broširana30	STO LET SLOVENSKE LIRIKE, od Vodnika do moderne, (C. Golar), broš. 90c, vez.	1.25	ZNANSTVENE RAZPRAVE. POLITIČNI IN GOSPODARSKO SOCIALNI SPISI UČNE IN DRUGE KNJIGE IN	
SLOVENSKI PISATELJI: FRAN LEVSTIK, zbrani spisi, vezana	1.25	STRUP IZ JUDEJE, (J. S. Ma-char), vezana	1.10	BROSURE	
		SLOVENSKA NARODNA LIRIKA, poezije, broširana65	ALI JE RELIGIJA PREENH-LA FUNKCIONIRATI? De-bata30
		SOLNCE IN SENOE, (Ante Debeljak), broširana50		
		SVOJEMU NARODU, Valentin Vodnik, broširana25		
		SLEZKE PESMI, (Peter Bezruč), trda vezba50		
		TRBOVLJE, (Toac Seliškar), proletarske pesmi, broširana 50c; vezana75		